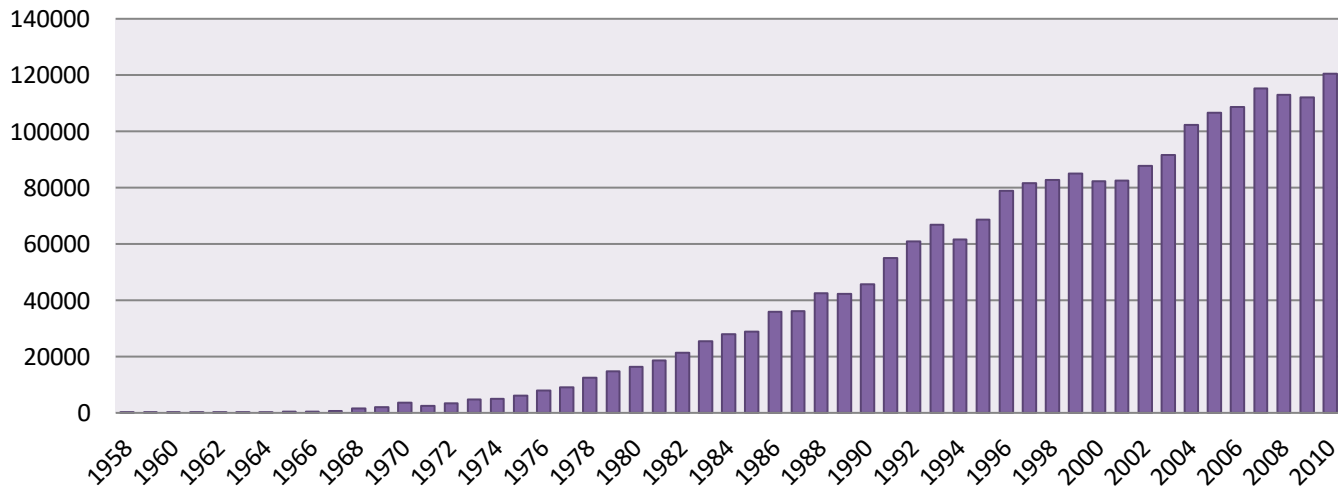

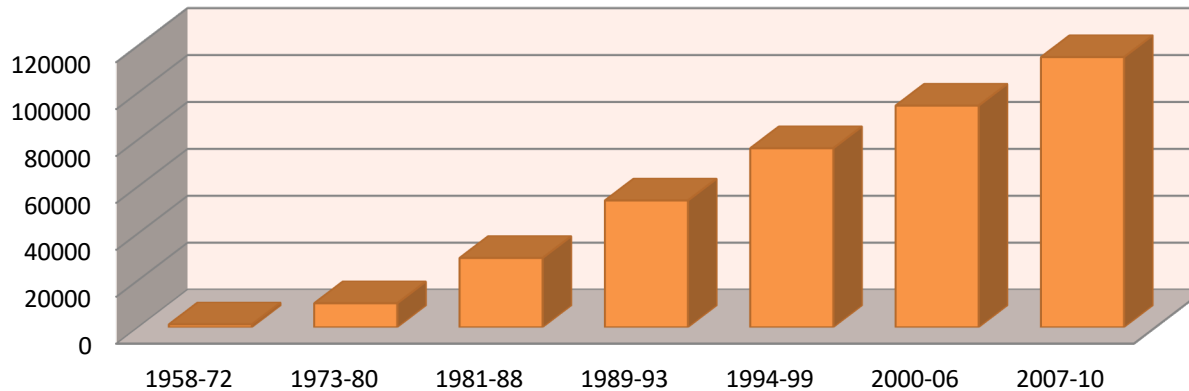
Η νέα Πολιτική Συνοχής 2014-2020: κριτική ανάλυση και οι επιπτώσεις στην Ελλάδα

Βασίλης Αυδίκος
Επ. Καθηγητής , ΤΟΠΑ

Γράφημα 2.1
Εξέλιξη του κοινοτικού προϋπολογισμού 1958-2010, πληρωμές

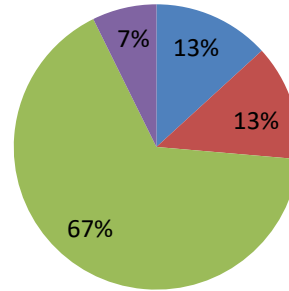

Γράφημα 2.2
Συνολικός προϋπολογισμός ανά προγραμματική περίοδο

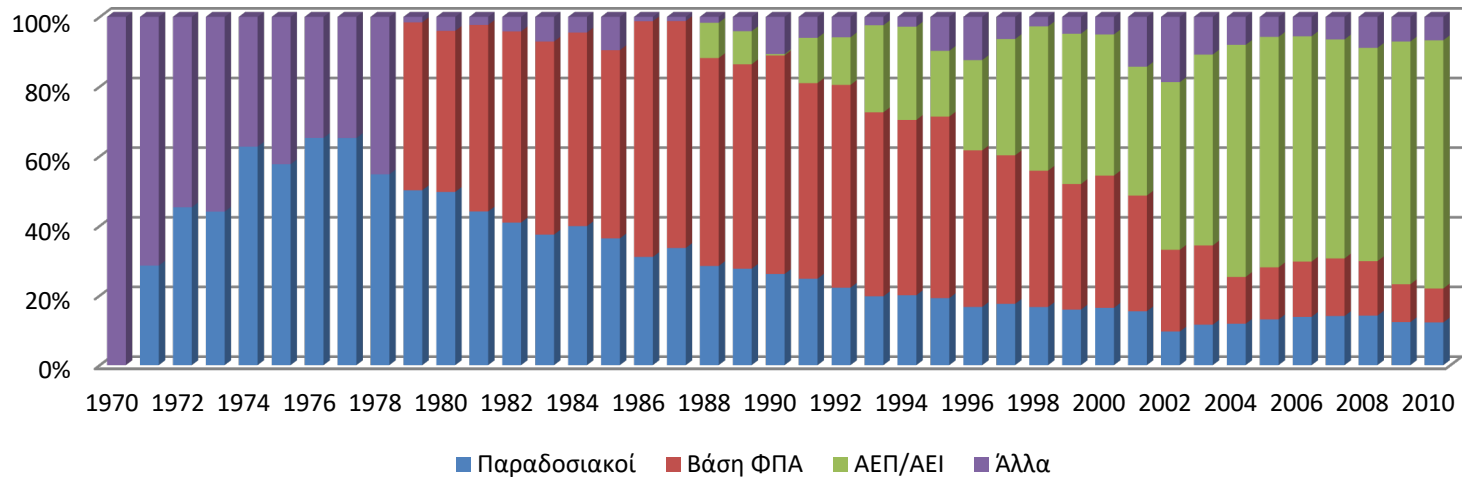

Γράφημα 2.4
Προϋπολογισμοί 2007-2010. Βασικές κατηγορίες εσόδων

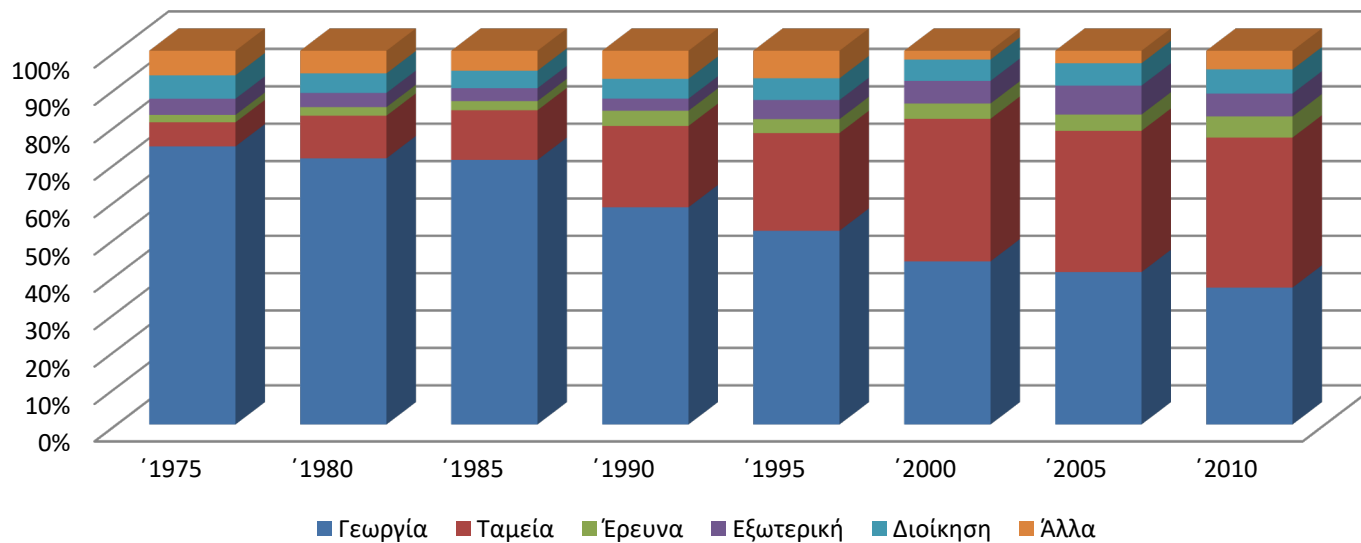
■ Παραδοσιακοί ■ Βάση ΦΠΑ ■ ΑΕΠ/ΑΕΙ ■ Άλλα

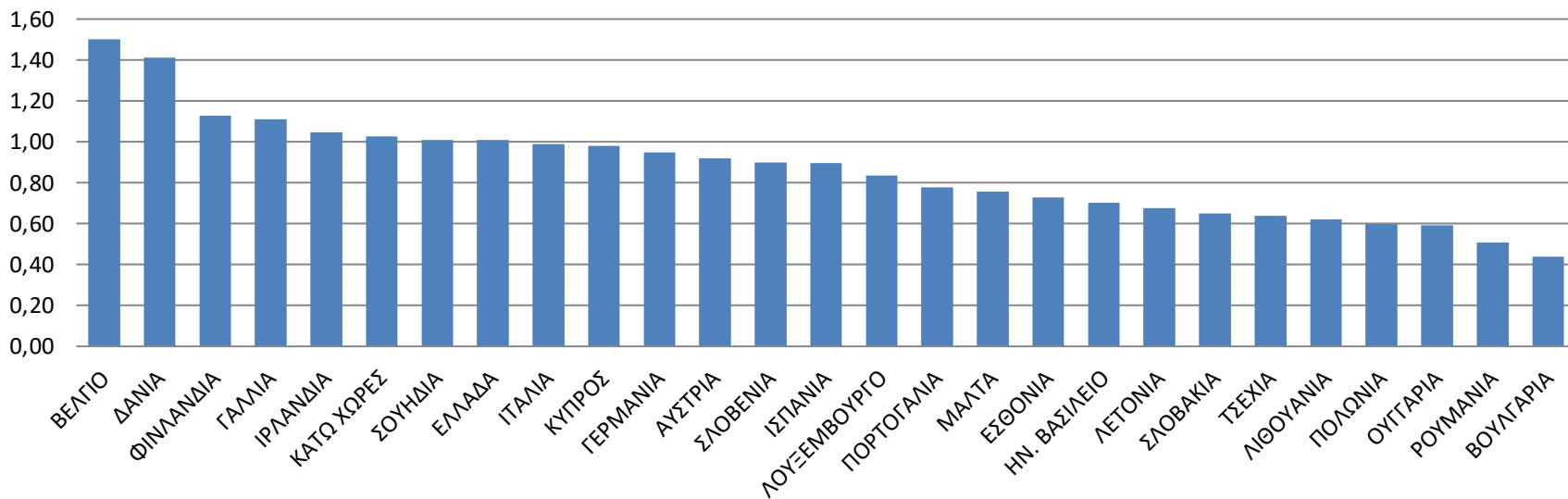
Γράφημα 2.5
Μακροχρόνια εξέλιξη εσόδων προϋπολογισμού ανά κατηγορία

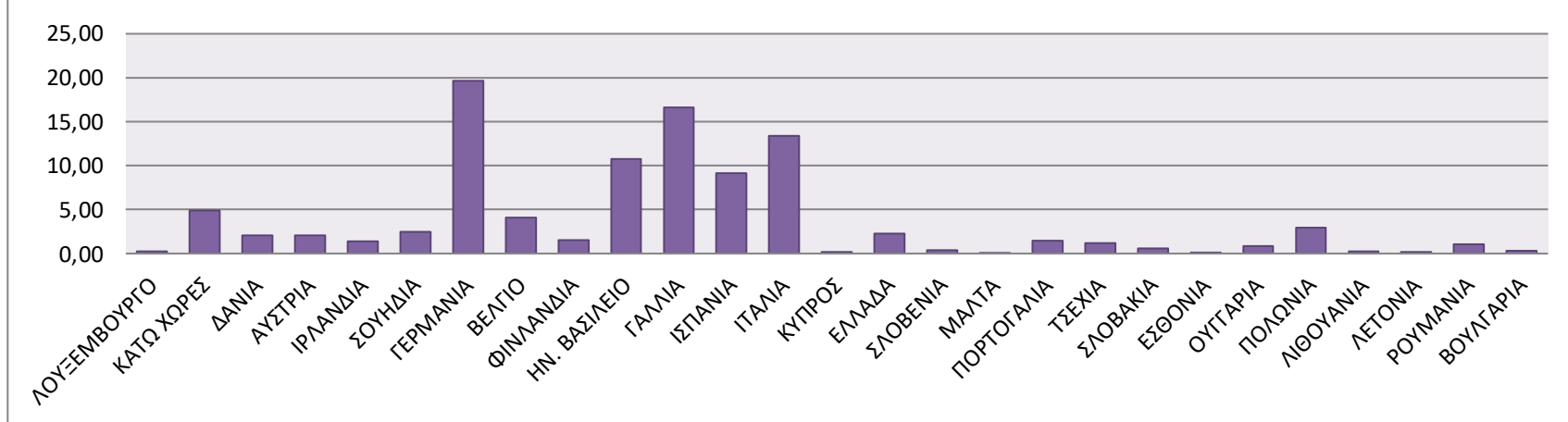
Γράφημα 2.7
Μακροχρόνια εξέλιξη των δαπανών ανά κατηγορία

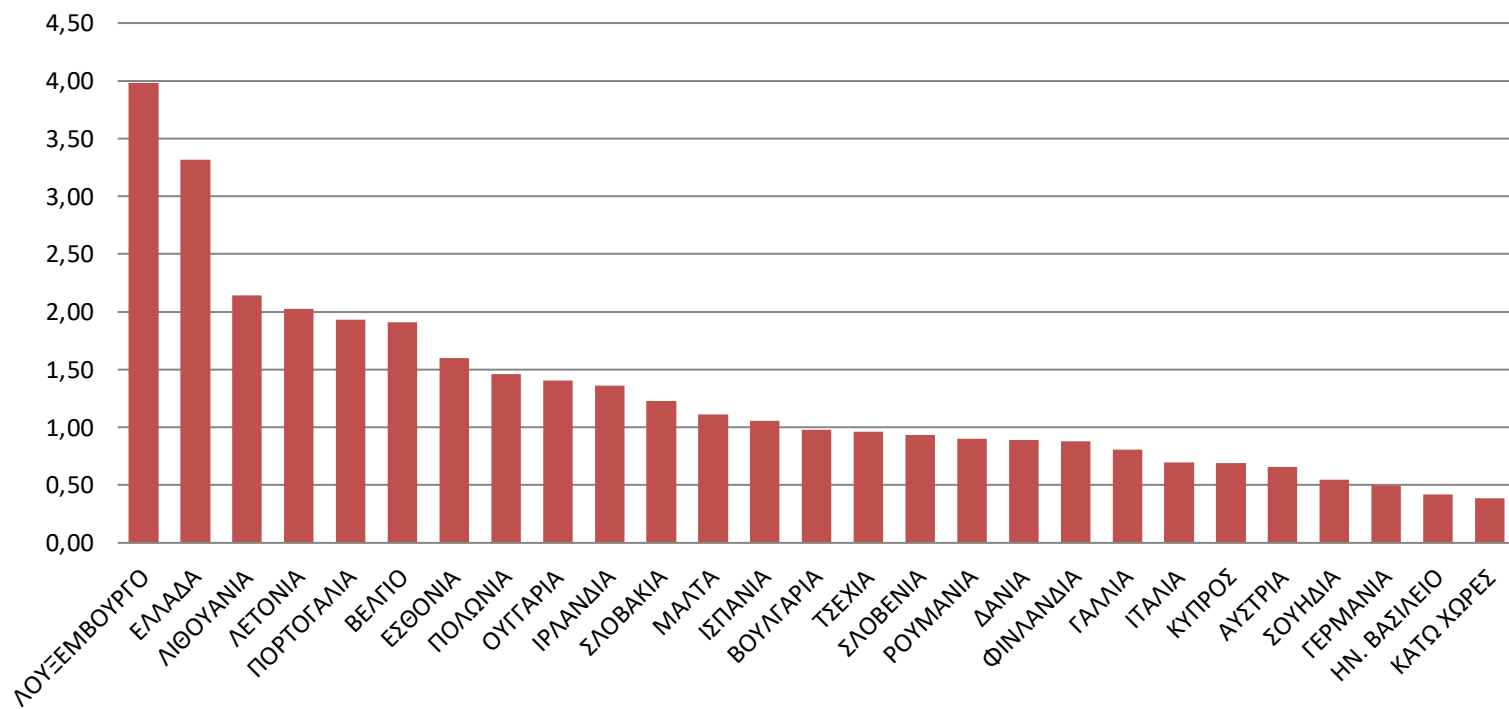
Γράφημα 2.9
Συμμετοχή κρατών μελών στα έσοδα του προϋπολογισμού,
ως ποσοστό του ΑΕΠ κάθε κράτους, 2007-2010

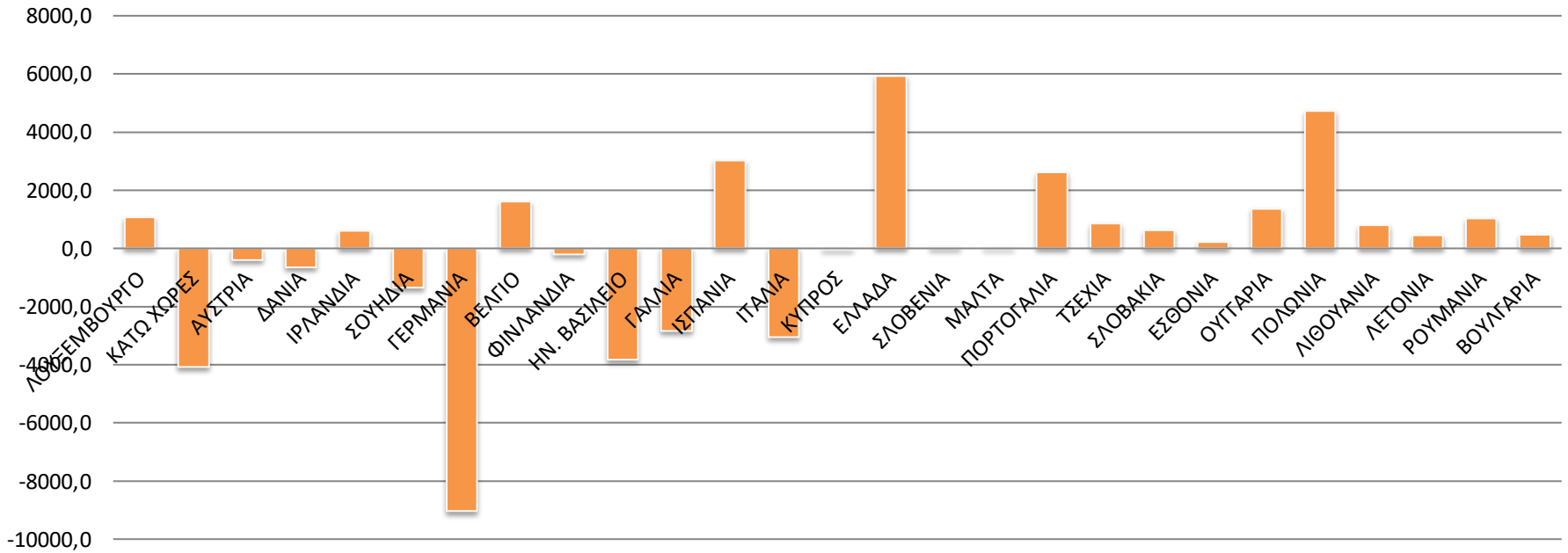
Γράφημα 2.10
Συμμετοχή κρατών μελών, κατά σειρά ΑΕΠ ανά κάτοικο,
στα συνολικά έσοδα 2007-2010

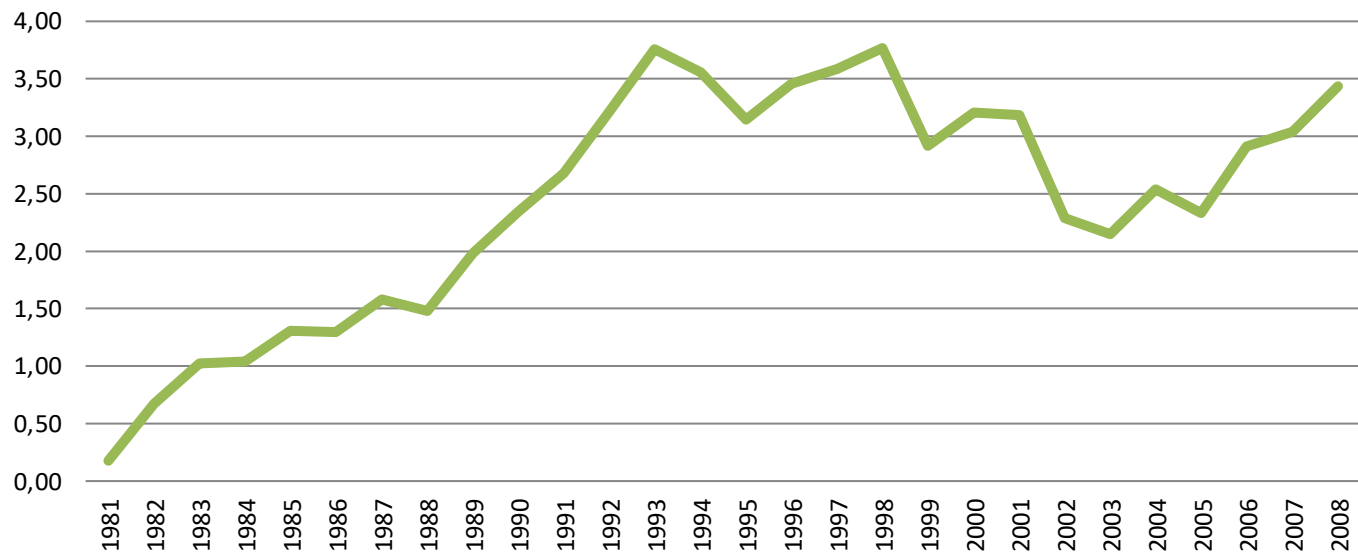
Γράφημα 2.12
Συμμετοχή κρατών μελών στο σύνολο των δαπανών,
ως ποσοστό ΑΕΠ, 2007-2010

Γράφημα 2.22
Καθαρά έσοδα ανά κράτος μέλος 2007-2008,
με σειρά ΑΕΠ ανά κάτοικο

Γράφημα 2.27
Εξέλιξη καθαρών εσόδων Ελλάδας ως ποσοστό ΑΕΠ, 1981-2008

Πίνακας 2.2

Πραγματική και «δίκαιη» συμμετοχή κρατών μελών στις δαπάνες «συνοχής», 2007-2010

Κράτη μέλη	Μερίδιο από "συνοχή"	"Δίκαιο" μερίδιο από "συνοχή"	Διαφορά ανά κάτοικο	Διαφορά ως ποσοστό ΑΕΠ
(με σειρά ΑΕΠ ανά κάτοικο)	(% συνόλου κρατών)	(% συνόλου κρατών)	(ευρώ)	(ποσοστό ΑΕΠ)
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	0,7	9,5	415	3,97
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	1,7	9,7	132	1,19
ΛΕΤΟΝΙΑ	1,3	9,7	1335	10,2
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	2,2	9,5	777	5,48
ΠΟΛΩΝΙΑ	15,8	9,5	-60	-0,42
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	4,7	9	152	0,98
ΕΣΘΟΝΙΑ	1,1	8,6	2025	12,38
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	2,2	7,9	376	2,15
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	7,2	6,4	-27	-0,14
ΜΑΛΤΑ	0,1	6,2	5313	27,12
ΤΣΕΧΙΑ	4,7	5,9	39	0,19
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	0,9	4,2	589	2,73
ΕΛΛΑΔΑ	9,8	3	-217	-0,97
ΚΥΠΡΟΣ	0,2	0,9	360	1,5
ΙΣΠΑΝΙΑ	13,2	0	-105	-0,41
ΙΤΑΛΙΑ	9,1	0	-55	-0,22
ΓΑΛΛΙΑ	5,7	0	-32	-0,12
ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	5,2	0	-30	-0,11
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	9,6	0	-42	-0,15
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	0,6	0	-42	-0,15
ΒΕΛΓΙΟ	0,9	0	-31	-0,11
ΣΟΥΗΔΙΑ	0,6	0	-23	-0,08
ΔΑΝΙΑ	0,2	0	-16	-0,05
ΑΥΣΤΡΙΑ	0,6	0	-27	-0,09
ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	1	0	-21	-0,07
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,5	0	-40	-0,12
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	0,1	0	-68	-0,1

Πίνακας 3.2

ΜΕΓΑΛΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΕΛΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΜΕ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

	<u>Τελικές αποφάσεις, (εκατ.ευρώ)</u>	<u>Προτάσεις Επιτροπής (εκατ.ευρώ)</u>	<u>Διαφορά (ποσοστό)</u>
1. ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	450763	503310	-10%
από τα οποία:			
Ανταγωνιστικότητα	125614	164316	-24%
Συνδέοντας την Ευρώπη	19300	40249	-52%
Πολιτική συνοχής	327145	338994	-4%
2. ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ	373179	389972	-4%
από τα οποία:			
ΚΑΠ: άμεσες δαπάνες, αγορά	277851	286551	-3%
Αγροτική ανάπτυξη	84936	91966	-8%
3. ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ	15686	18809	-17%
4. Η ΕΕ ΩΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΝ	58704	70000	-16%
5. ΔΙΟΙΚΗΣΗ	61629	63165	-2%
6. ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΕΙΣ	27	27	0%
<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	<u>959988</u>	<u>1045282</u>	-8%
Ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος	1,00	1,09	

Πηγή στοιχείων: http://ec.europa.eu/budget/mff/index_en.cfm

Πίνακας 3.3

ΜΕΓΑΛΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ 2014/2020 ΚΑΙ 2007/2013

<u>Πολιτικές</u>	<u>2014-2020</u> <u>εκατ.ευρώ</u>	<u>2007-2013</u> <u>εκατ.ευρώ</u>	<u>Διαφορά</u>
1. ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	450763	446310	+1%
<i>από τα οποία:</i> Ανταγωνιστικότητα	125614	91495	+37%
Συνδέοντας την Ευρώπη	19300	12783	+51%
Πολιτική συνοχής	327145	354815	-8%
2. ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ	373179	420682	-11%
<i>από τα οποία:</i> ΚΑΠ: άμεσες δαπάνες, αγορά	277851	318820	-13%
Αγροτική ανάπτυξη	84936	95741	-11%
3. ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ	15686	12366	+27%
4. Η ΕΕ ΩΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΝ	58704	56815	+3%
5. ΔΙΟΙΚΗΣΗ	61629	57082	+8%
<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	<u>959988</u>	<u>994176</u>	<u>-3%</u>
Ποσοστό του Ακαθ.Εθνικού Εισοδήματος	1,00	1,12	

Πηγή στοιχείων: http://ec.europa.eu/budget/mff/index_en.cfm

Η νέα Πολιτική Συνοχής για την περίοδο 2014-2020

ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ :

- 1) Επιπτώσεις από τις νέες κατηγορίες περιφερειών
- 2) Συνολικοί πόροι και κατανομή τους
- 3) Μεταβολές στην εφαρμογή της πολιτικής Συνοχής
- 4) Γενικευμένη εφαρμογή της αιρεσιμότητας (conditionality)
- 5) Στενή σύνδεση με την Ευρώπη 2020: περιορισμός των θεματικών προτεραιοτήτων

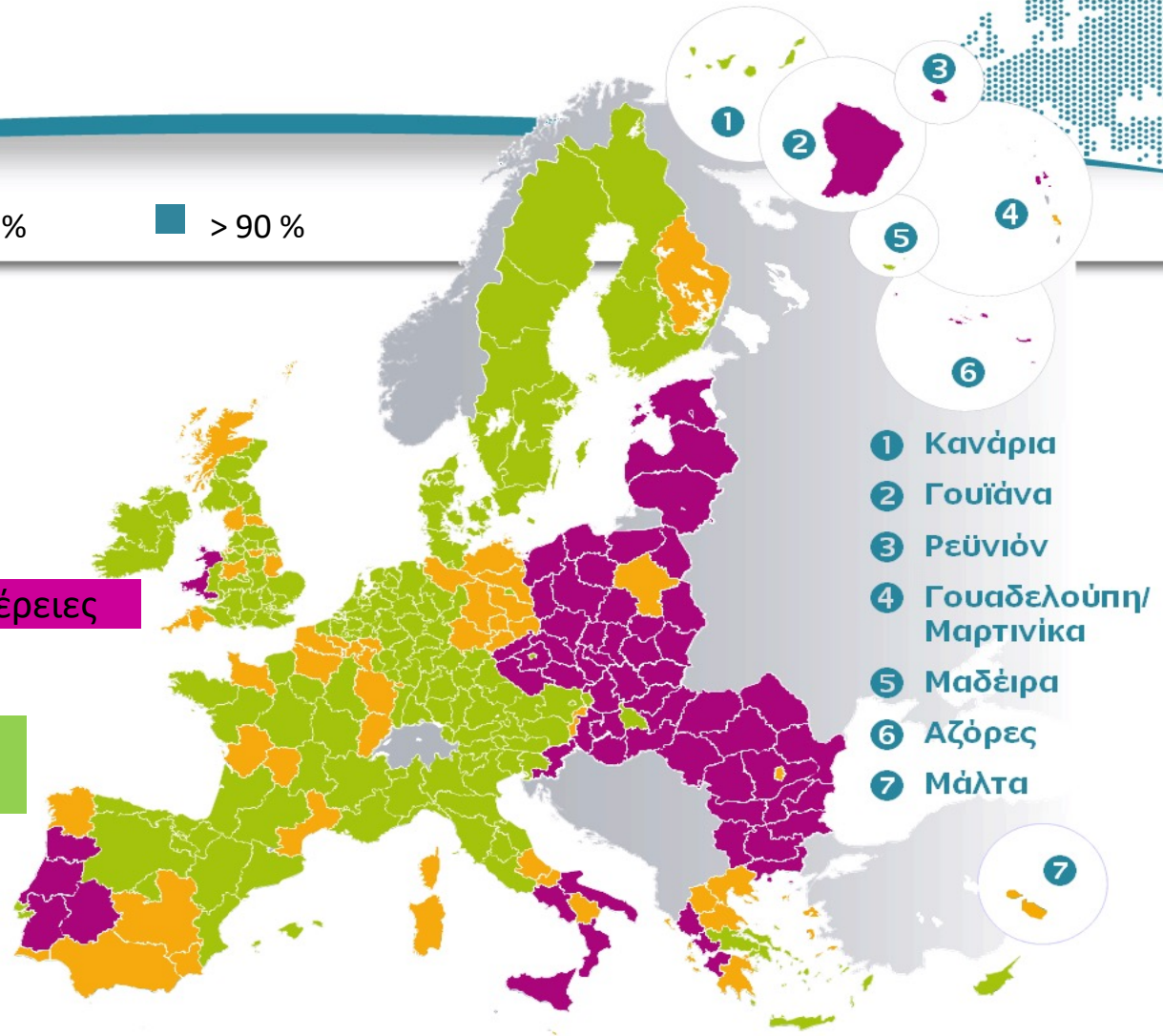
Κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ*

*δείκτης ΕΕ27=100

3 κατηγορίες περιφερειών

- Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες
- Περιφέρειες μετάβασης
- Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες

© EuroGeographics Association για τα διοικητικά σύνορα

1. Μεταβολές στις ενισχύσεις των περιφερειών

2007-2013						2014-2020					
Περιφέρειες - Δράσεις	Ενισχύσεις (δισ. ευρώ)	(%)	Αρ. Περιφερειών	Πληθυσμός (εκ)	κ.κ. ενισχύσεις	Περιφέρειες - Δράσεις	Ενισχύσεις (δισ. Ευρώ)	(%)	Αρ. Περιφερειών	Πληθυσμός (εκ)	κ/κ ενισχύσεις
1. Σύγκλισης	199	57,3%	86	153	1300	1. Λιγότερο Ανεπτ.	162,6	48,4%	65	123	1321
2. Σταδιακής εξόδου	13,9	4,0%	16	16,4	848	2. Σε μετάβαση	38,9	11,6%	51	67	580
3. Σταδιακής εισόδου	11,5	3,3%	13	19	600						
(2+3)	25,4	7,3%	29	35,4	717						
4. Ανταγωνιστικές	43,6	12,6%	155	296	147	3. Περισσότερο Ανεπτυγμένες	53,1	15,8%	155	310	171
5. Εδαφική Συνεργασία	8,7	2,5%				4. Εδαφική Συνεργασία	11,7	3,5%			
6. Ταμείο Συνοχής	70	20,2%				5. Ταμείο Συνοχής	68,7	20,4%			
						6. Άλλες περιοχές	0,9	0,3%			
Σύνολο	347	100				Σύνολο	336	100			

Πίνακας 3.5

Τελική κατανομή πόρων συνοχής 2014-2020 (εκατ.ευρώ, τιμές 2011)

	<u>ΤΑΜΕΙΟ</u> <u>ΣΥΝΟΧΗΣ</u>	<u>ΛΙΓΟΤΕΡΟ</u> <u>ΑΝΑΠΤΥΓΜ.</u>	<u>ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ</u>	<u>ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜ.</u> <u>κ.α.</u>	<u>ΑΝΑΠΤΥΓΜ.</u>	<u>ΕΔΑΦΙΚΗ</u> <u>ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ</u>	<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>
BE	--	--	962	--	868	231	2061
BG	2384	4623	--	--	--	145	7153
CZ	6562	13646	--	--	79	298	20585
DK	--	--	64	--	230	199	494
DE	--	--	8750	--	7609	847	17207
EE	1123	2198	--	--	--	49	3369
IE	--	--	--	--	869	148	1017
EL	3407	6420	2105	--	2307	203	14443
ES	--	1858	12201	432	10084	542	25116
FR	--	3147	3927	395	5862	956	14288
HR	2676	5225	--	--	--	128	8029
IT	--	20333	1004	--	7006	998	29341
CY	286	--	--	--	388	29	703
LV	1412	2742	--	--	--	82	4236
LT	2145	4189	--	--	--	100	6434
LU	--	--	--	--	39	18	57
HU	6313	13452	--	--	416	318	20498
MT	228	--	441	--	--	15	684
NL	--	--	--	--	908	342	1250
AT	--	--	66	--	823	226	1114
PL	24274	45917	--	--	2017	615	72823
PT	3000	15008	232	103	1148	108	19599
RO	7251	13773	--	--	405	397	21826
SI	939	1134	--	--	763	55	2891
SK	4361	8489	--	--	40	196	13086
FI	--	--	--	272	911	142	1325
SE	--	--	--	184	1355	300	1840
UK	--	2126	2335	--	5144	760	10364
άλλες						500	500

Ποσοστά Ενίσχυσης των Περιφερειών για την περίοδο 2014 –2020

✿ Ποσοστά ενίσχυσης:

- *Λιγότερο αναπτυγμένες* 75 – 85%
- *Μετάβασης* 60%
- *Περισσότερο Αναπτυγμένες* 50%

(Δυνατότητα προσαύξησης κατά 10% για χώρες σε καθεστώς βοήθειας)

1. Νέα ταξινόμηση των περιφερειών: Συνέπειες για την Ελλάδα

Επιλεξιμότητα με βάση τις προτάσεις της Επιτροπής
και σύγκριση με την επιλεξιμότητα της περιόδου 2007-2013

		2014-2020		
		Λιγότερο Ανεπτυγμένες (<75%) (5)	Μετάβασης (75%-90%) (6)	Περισσότερο Ανεπτυγμένες (>90%) (2)
2007 - 2013	Σύγκλισης (8)	Ήπειρος, Α. Μακεδονία/Θράκη , Δ. Ελλάδα, Θεσσαλία,	Πελοπόννησος, Ιον. Νησιά, Β. Αιγαίο, Κρήτη	
	Σταδιακής Εξόδου(3)	Κ. Μακεδονία,	Δ. Μακεδονία	Αττική
	Σταδιακής Εισόδου(2)		Στ. Ελλάδα,	Ν. Αιγαίο
	Ανταγωνιστικότητα			

1. Η σημασία του χρονικού διαστήματος αναφοράς για την επιλεξιμότητα των περιφερειών

❖ Η νέα ταξινόμηση γίνεται με στατιστικά στοιχεία 2007-8-9

Εναλλακτικά σενάρια 2008-9-10; 2009-10-11;

Ανάγκη να ληφθεί υπόψη η συνεχιζόμενη ύφεση στην Ελλάδα και να εκτιμηθούν όσο το δυνατόν πιο πρόσφατα στατιστικά στοιχεία.

2. Ποσοτικές συνέπειες για την Ελλάδα

Σημαντικά λιγότερες ενισχύσεις σε σχέση με την περίοδο 2007-2013

- # 2007-2013: ΕΤΠΑ+ΕΚΤ 16,7 δις ευρώ (+3,7 δις ευρώ το Ταμείο Συνοχής)
Σύνολο: 20,4 δις ευρώ

2014 - 2020

- # ΕΤΠΑ + ΕΚΤ+ Ταμείο Συνοχής ~ 14,4

*Σύμφωνα με τα δεδομένα (κ.κ. ΑΕΕ σε ΜΑΔ), η Ελλάδα **δεν είναι οριακά** επιλέξιμη για το Ταμείο Συνοχής καθώς το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα για τα έτη 2008-2009-2010 είναι περί το 91% του μέσου όρου ΕΕ27.

3. Εφαρμογή της πολιτικής Συνοχής

Κοινό Στρατηγικό
Πλαίσιο

Σύμβαση εταιρικής
σχέσης

Επιχειρησιακά
Προγράμματα

Βαρύτητα στα αποτελέσματα

- Κοινοί δείκτες και δείκτες για τα επιμέρους προγράμματα, υποβολή εκθέσεων, παρακολούθηση και αξιολόγηση

Πλαίσιο απόδοσης για όλα τα προγράμματα

- Σαφείς και μετρήσιμοι στόχοι και ορόσημα

Αποθεματικό επίδοσης

- 5 % εθνικών κατανομών (ανά κράτος μέλος, ταμείο και κατηγορία περιφέρειας)

Περισσότερο ολοκληρωμένες προσεγγίσεις

- Ένταξη και των Ταμείων της Ανάπτυξης της Υπαίθρου και Αλιείας (και Ναυτιλίας) στο Σύμφωνο Συνεργασίας
- Πολυταμειακά Ε.Π. αλλά με περιορισμούς (προκαθορισμένα ποσοστά ανά Ταμείο, κ.ο.κ)

3. Εφαρμογή της πολιτικής Συνοχής

Επέκταση καινοτόμων χρηματοδοτικών εργαλείων

Η Επιτροπή προτείνει περισσότερο εκτεταμένη χρήση εργαλείων τύπου Jessica και Jeremie.

Στόχος η «μόχλευση» πόρων από το χρηματοπιστωτικό σύστημα (ΕΤΕπ, Ε.Ταμ. Επενδ., ιδιωτικές τράπεζες, κλπ) και η ανανέωση των εργαλείων για περιόδους πέραν της προγραμματικής.

- ◆ Ενυπάρχει η τάση υποκατάστασης των χρηματοδοτήσεων με δάνεια.
- ◆ Θα πρέπει να προσδιοριστούν οι τομείς εφαρμογής των νέων μέσων.
- ◆ Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη ειδικές συνθήκες και δυσκολίες στην εφαρμογή (π.χ τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα..)

4. Αιρεσιμότητα (conditionality)

Έως σήμερα: Αιρεσιμότητα υπήρχε μόνον στο Ταμείο Συνοχής.

Η Επιτροπή προτείνει διττή αιρεσιμότητα:

- A) Ως προς τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή του Συμφώνου Εταιρικής Συνεργασίας (ex ante conditionality – άρθρο 17 στη πρόταση της Επιτροπής).
- B) Ως προς τη γενικότερη δημοσιονομική πολιτική και το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (άρθρο 21 στην πρόταση της Επιτροπής).

4. Αιρεσιμότητα (conditionality)

- Ex-ante αιρεσιμότητα (πιο σύνθετο θεσμικό περιβάλλον):
- Στο παράρτημα IV της ίδιας πρότασης, η Επιτροπή αναφέρει 40 περίπου προϋποθέσεις (κατανεμημένες ανά θεματικό στόχο και Ταμείο) κυρίως κανονιστικού και θεσμικού χαρακτήρα, που θα πρέπει να έχουν εκπληρώσει τα κράτη-μέλη (ή να βρίσκονται σε διαδικασία εκπλήρωσης τους). Ενδεικτικά αναφέρεται εδώ: α) η διαμόρφωση εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έρευνα και καινοτομία, και η «έξυπνη εξειδίκευση» των περιφερειών, β) η ενσωμάτωση στα εθνικά δίκαια μιας σειράς Οδηγιών σε θέματα Ενέργειας, Περιβάλλοντος, εμπορικών συναλλαγών, κλπ γ) Μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας, δ) Μεταρρυθμίσεις στο επιχειρηματικό περιβάλλον, κλπ

4. Αιρεσιμότητα (conditionality)

β) μακροοικονομική αιρεσιμότητα:

- A) η Πολιτική Συνοχής εστιάζει στις περιφέρειες και όχι σε επίπεδο κρατών.
Όμως οι περισσότερες περιφέρειες δεν συμμετέχουν στην δημοσιονομική πολιτική των ΚΜ
- B) οι αιτίες που μπορούν να δημιουργήσουν σημαντικά δημοσιονομικά προβλήματα είναι ποικίλες και κατά κανόνα ξένες προς την Πολιτική Συνοχής
- Γ) υπάρχει ο κίνδυνος να δημιουργηθούν δύο κατηγορίες/ταχύτητες περιφερειών: αυτές που είναι στην ευρωζώνη και αυτές που δεν είναι
- Δ) η αφαίρεση πόρων θα προκαλέσει περισσότερα προβλήματα, ειδικά σε αυτά τα ΚΜ όπου εκ των πραγμάτων οι πόροι των Διαρθρωτικών Ταμείων είναι και οι μόνοι διαθέσιμοι για προγράμματα Δημοσίων επενδύσεων και τη στήριξη των ιδιωτικών

Στρατηγική προσέγγιση

Η Σύμβαση Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) (Το νέο δηλ. ΕΣΠΑ)

- Ετοιμάζεται σε εθνικό επίπεδο με τη στενή συμμετοχή των εταίρων. Η Επιτροπή θα διαμορφώσει έναν Ευρωπαϊκό Κώδικα Συμπεριφοράς προκειμένου να διασφαλίσει τη συμμετοχή των εταίρων στην προετοιμασία, εφαρμογή και παρακολούθηση των ΣΣ
- Συμφωνείται μεταξύ της Επιτροπής και του ΚΜ και προσδιορίζει:
 - Τη συμμετοχή των Ταμείων για την επίτευξη των θεματικών στόχων (€/ Ταμείο/ Στόχο)
 - Τους θεματικούς στόχους και τους αντίστοιχους δείκτες που θα επιτευχθούν μέσω του ΣΕΣ
 - Τις δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο της χωρικής συνοχής
 - Τις ρυθμίσεις που θα εφαρμόσει το ΚΜ για την αποτελεσματική υλοποίηση του Συμβολαίου (π.χ. συμμετοχή των εταίρων, αιρεσιμότητες, προσθετικότητα, μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης)
- Η Επιτροπή θα εξετάσει τη συνάφεια του ΣΕΣ με τον Γενικό Κανονισμό, το ΚΣΠ, τις ειδικές συστάσεις του Συμβουλίου και τις ex- ante αξιολογήσεις των προγραμμάτων

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Το Υπουργείο Ανάπτυξης ξεκίνησε την προετοιμασία του ΣΕΣ τον **Απρίλιο 2012** σε συνεννόηση με όλους τους δημόσιους φορείς και κοινωνικούς εταίρους

Ανατέθηκαν εμπειρογνωμοσύνες για 11 Θεματικούς Στόχους
Φθινόπωρο 2012

Προτάσεις Υπουργείων, Περιφερειών και φορέων

προτείνονται συγκεκριμένοι τομείς και επενδυτικές προτεραιότητες **McKinsey & Company** "Greece: 10 Years Ahead", **ΙΟΒΕ-ΚΕΠΕ, ΣΕΒ**

1 Εθνικό Συνέδριο
Απρίλιος 2013

13 Περιφερειακά Συνέδρια
Μάιος 2013

Ομάδα Εργασίας ΣΕΣ του Υπουργείου Ανάπτυξης υπεύθυνη για την συγκέντρωση και επεξεργασία των στοιχείων και την κατάρτιση της πρότασης

Σχέδιο πρότασης –
31 Αυγούστου 2013

3^η εγκύκλιος
10 Ιανουαρίου 2014

5. Θεματικές προτεραιότητες

Ευρώπη 2020 - περιορισμός των θεματικών προτεραιοτήτων

- Ήδη υπάρχει εν μέρει (earmarking για τη Λισσαβώνα). Όμως η Επιτροπή προχωρά παραπέρα.
- Καθορισμός περιορισμένων (11) θεματικών προτεραιοτήτων ως «επιλέξιμων» για όλες τις περιφέρειες (άρθρο 9 του Οριζόντιου Κανονισμού).
- Για τις περιοχές «εκτός Σύγκλισης» προβλέπονται για το ΕΤΠΑ ουσιαστικά 3 συγκεκριμένοι τομείς (επιχειρήσεις, ενέργεια, καινοτομία) που άπτονται άμεσα της «Ευρώπης 2020».
- Οι τομείς αυτοί εξειδικεύονται περαιτέρω στο Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (Κ.Σ.Π. - CSF) και στους Κανονισμούς των Ταμείων (π.χ το ΕΤΠΑ αναλύει τις 11 θεματικές προτεραιότητες σε 30 τομείς παρέμβασης).

5. Κατάλογος θεματικών προτεραιοτήτων

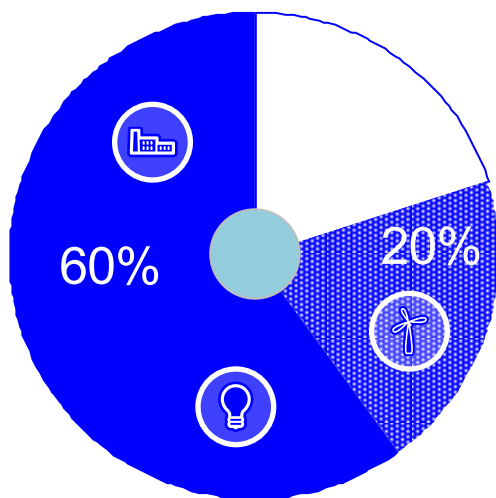
1. Έρευνα & καινοτομία
2. Τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ)
3. Ανταγωνιστικότητα Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ)
4. Μετάβαση προς μια οικονομία με μειωμένη χρήση άνθρακα
5. Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς επίσης πρόληψη και διαχείριση κινδύνων
6. Προστασία του περιβάλλοντος & αποτελεσματική διαχείριση πόρων
7. Βιώσιμες μεταφορές & άρση προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων
8. Απασχόληση & υποστήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού
9. Κοινωνική ένταξη & καταπολέμηση της φτώχειας
10. Εκπαίδευση, απόκτηση δεξιοτήτων & δια βίου μάθηση
11. Ενίσχυση θεσμικής ικανότητας & αποτελεσματική δημόσια διοίκηση

5. Συγκέντρωση πόρων του ΕΤΠΑ σε 3 θεματικές προτεραιότητες

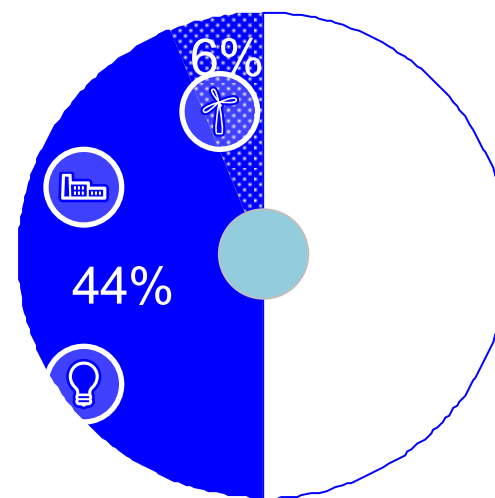
Ενεργειακή απόδοση &
ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Έρευνα & καινοτομία

Ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ

Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες &
περιφέρειες μετάβασης

Λιγότερο αναπτυγμένες
περιφέρειες

6. Προτεραιότητες κατά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 3.7

Κατανομή πόρων ανά τύπο περιφέρειας

Ταμείο	Δράσεις	Κάθε 100 ευρώ που παίρνει μια περιφέρεια		
		Λιγότερο αναπτυγμένη	Μετάβασης	Περισσότερο Αναπτυγμένη
ΕΚΤ	Καταπολέμηση φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού	5	8	10
	Άλλες δράσεις ΕΚΤ	20	32	40
	Σύνολο ΕΚΤ	25	40	50
ΕΤΠΑ	Ε&Τ, ΤΠΕ, ανάπτυξη ΜΜΕ	28,5	36	30
	Οικονομία χαμηλής εκπομπής άνθρακα	9	9	10
	Αστική ανάπτυξη	3,75	3	2,5
	Άλλες δράσεις ΕΤΠΑ (μεταφορές περιβάλλον, ΤΠΕ, κλιματική αλλαγή, υγεία-πρόνοια, εκπαίδευση)	33,75	12	7,5
	Σύνολο ΕΤΠΑ	75	60	50
	Σύνολο	100	100	100

5. Θεματικές προτεραιότητες

Η πολιτική αυτή οδηγεί σε πολύ δεσμευτικά πλαίσια:

- Θέματα επικουρικότητας (ποιος επιλέγει τις ανάγκες;)
- Έμφαση σε άυλες ενέργειες (και λόγω της αυξημένης συμμετοχής του ΕΚΤ)
- Σημαντικοί περιορισμοί στην ένταξη δράσεων υποδομών μεταφορών (πλην συνδεδεμένων με τα Δίκτυα, αστικών μεταφορών και τρένων)
- Καταλληλότητας (ή μη) των προτεινόμενων προτεραιοτήτων για διαφορετικές καταστάσεις περιφερειών *(Π.χ Τι συμβαίνει με περιφέρειες όπως το Ν. Αιγαίο? (μικρός πληθυσμός, ισχνή επιχειρηματική βάση, αδυναμία καινοτομιών, ασθενείς δομές κατάρτισης, ελλείψεις υποδομών, κλπ)..*

Ανάγκη ύπαρξης ευελιξίας στον Κανονισμό, είτε/και η προσθήκη περισσότερων θεματικών προτεραιοτήτων (π.χ. υποδομές περιφερειακής τοπικής σημασίας, όπως λιμάνια, τοπικά δίκτυα μεταφορών και ΤΠΕ, κλπ).

5. Place based approach-Κατά τόπους προσέγγιση

- CLLD-ITIs: νέα εργαλεία για τοπική ανάπτυξη
- Ποιος επιλέγει τις αναπτυξιακές προτεραιότητες?
- Do the right things or do the things right?
- Νέες αστικές και περιφερειακές ιεραρχίες?
- Από την Περιφέρεια στην λειτουργική Περιφέρεια (ρευστότητα του χώρου)

Στρατηγική «Ευρώπη 2020»	Στόχοι «Ευρώπη 2020»	Υφιστάμενη κατάσταση στην Ελλάδα		Στόχοι της χώρας για το 2020
Επενδύσεις σε Ε&Α (% του ΑΕΠ)	3%	0,67% (2011)		0,67% *
Ποσοστό απασχόλησης (ηλικίες 20-64)	75%	64% (2010) 59,9% (2011)		70%
Πρώρη εγκατάλειψη του σχολείου (%)	κάτω από 10%	13,7% (2010) 13,1% (2011) 11,4% (2012)		9,7%
Ολοκλήρωση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (%)	Τουλάχιστον 40% των νέων ηλικίας 30-34 ετών	28,4% (2010) 28,9% (2011) 30,9% (2012)		32%
Μείωση αριθμού ατόμων σε κατάσταση ή σε κίνδυνο φτώχειας ή αποκλεισμού	20 εκατομμύρια	3.046.000 (2008) 3.031.000 (2010) 3.403.000 (2011) 3.795.100 (2012)		Μείωση κατά 450.000
Ενεργειακή απόδοση – μείωση κατανάλωσης ενέργειας σε Mtoe	Αύξηση ενεργειακής απόδοσης κατά 20%, που αντιστοιχεί στη μείωση της πρωτογενούς ενεργειακής κατανάλωσης κατά 368 Mtoe	29,79 Mtoe (2009) 27,61 Mtoe (2010) 27,03 Mtoe (2011)		Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας κατά 2,85 Mtoe το 2020
Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ποσοστιαία ως προς το 1990	-20%, (ή -30% εάν οι συνθήκες το επιτρέψουν)	Σύνολο Εκπομπών (MtCO ₂ - eq): 104,67 (1990) 135,11(2005) 117,57 (2010)	Εκπομπές εκτός ΣΕΔΕ (MtCO ₂ - eq): 63,84 (2005) 57,64 (2010) 59,96 (2011) 44,83 (2012)	Εκπομπές για τομείς εκτός ΣΕΔΕ -4% (σε σχέση με τις τιμές του 2005, Απόφαση 406/2009/ΕΚ)
Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ως % επί της μικτής τελικής κατανάλωσης ενέργειας)	20%	8,43% (2009) 9,73% (2010) 11,03% (2011)		20% με βάση το Ν. 3851/2010

Πίνακας: Σύγκριση επιδόσεων Ελλάδας και ΕΕ27 στον τομέα της καινοτομίας

Πηγή: *Innovation Union Scoreboard 2013*

Δείκτης	Ελλάδα	Ε.Ε. 27
Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ανά δισεκατομμύριο ΑΕΠ (σε μονάδες αγοραστικής δύναμης, ευρώ)	0,42	3,90
Κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών (venture capital) (ως ποσοστό του ΑΕΠ)	0,004%	0,094%
Συμβολή των εξαγωγών προϊόντων μέσης και υψηλής τεχνολογίας στο εμπορικό ισοζύγιο	-5,69%	1,28%
Εξαγωγές υπηρεσιών έντασης γνώσης (ως ποσοστό των συνολικών εξαγωγών):	5,38%	45,14%
Απασχόληση σε δραστηριότητες έντασης γνώσης (ως ποσοστό της συνολικής απασχόλησης):	11,3%	13,60%

Κατευθύνσεις Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής

Αναπτυξιακό όραμα

«Η συμβολή στην αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας με, ανάταξη και αναβάθμιση του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας και τη δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, έχοντας ως αιχμή την εξωστρεφή, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης»

Συνοπτικές κατευθύνσεις Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής – Κύριοι άξονες

1. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας
2. Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση
3. Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον
4. Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη
5. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης

Το Νέο ΕΣΠΑ ενσωματώνει τις Εθνικές Προτεραιότητες σε ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό αναπτυξιακό πλαίσιο

Αρχιτεκτονική Νέου ΕΣΠΑ: 4 Εθνικά Επιχειρησιακά Προγράμματα για την μέγιστη συνέργεια και αποτελεσματικότητα

€ 3,8 δις

1 Ανταγωνιστικότητα & Επιχειρηματικότητα

Ανταγωνιστικότητα, επιχειρηματικότητα, καινοτομία, εξωστρέφεια, επενδύσεις (συμπεριλαμβανομένων ενεργειακών), Έρευνα & Τεχνολογία, ΤΠΕ για τις επιχειρήσεις, τουρισμός & πολιτισμός, δίκτυα ενέργειας, κατάρτιση, εκπαίδευση, απασχόληση που αφορούν στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, παρεμβάσεις στη Δημόσια Διοίκηση που έχουν άμεση επίπτωση στην ανταγωνιστικότητα.

~25%

€ 0,4 δις

2 Μεταρρύθμιση του Δημοσίου

Ολοκληρωμένη στρατηγική αλλαγών σε οριζόντιους τομείς που διαπερνούν τις δομές και αφορούν προβλήματα οργάνωσης, διαχείρισης και ελέγχου

~3%

€ 3,7 δις

3 Περιβάλλον – Μεταφορές

Νέες υποδομές αλλά και ολοκλήρωση έργων του προηγούμενου ΕΣΠΑ. Βασικές υποδομές και αναγκαία έργα για την προστασία του περιβάλλοντος που εκπληρώνουν και την εναρμόνιση με τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς

~24%

€ 2,0 δις

4 Εκπαίδευση, Κατάρτιση, Απασχόληση

Δράσεις με έμφαση στην προώθηση μέτρων αντιμετώπισης της ανεργίας, καινοτόμα προγράμματα για την ποιοτική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος και σύνδεση της Εκπαίδευσης και της Κατάρτισης με την αγορά εργασίας. Εμπροσθοβαρής προγραμματισμός με έμφαση στα έτη 2014-2016.

~13%

Το Υπόλοιπο € 5,4 δις (~35%) κατανέμεται στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα

1

Το Νέο ΕΣΠΑ θα δώσει αναπτυξιακή ώθηση στην Ελλάδα αρκεί να δοθεί έμφαση στους κλάδους όπου έχουμε διαπιστωμένα ή δυνητικά συγκριτικά πλεονεκτήματα

Ανταγωνιστικότητα & Επιχειρηματικότητα

Πρόγραμμα «σημαιοφόρος» της ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας της χώρας, της εξωστρέφειας και της καινοτομίας που θα επικεντρώνεται σε βασικούς τομείς προτεραιότητας

Τομείς προτεραιότητας

Τουρισμός γενικά και σε ειδικότερες μορφές

Αγροδιατροφικός τομέας

Logistics

Περιβαλλοντική Βιομηχανία

Τομέας Υγείας (Φαρμακευτικά, Τουρισμός Υγείας, Υπηρεσίες Υγείας)

Παραγωγή και Εξοικονόμηση Ενέργειας, Υλικά

Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Δημιουργικές Βιομηχανίες (πχ ελληνικό design), πολιτισμός

Οι δαπάνες για την καινοτομία διπλασιάζονται από 4% της τρέχουσας περιόδου σε 8%

Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην υποστήριξη των εξωστρεφών επιχειρήσεων

2

Το Νέο ΕΣΠΑ θα παίξει σημαντικό ρόλο στον εκσυγχρονισμό του κράτους

Μεταρρύθμιση του Δημοσίου

Ολοκληρωμένη στρατηγική αλλαγών σε οριζόντιους τομείς που διαπερνούν τις δομές και αφορούν πολλά Υπουργεία ταυτόχρονα. Στόχος να αντιμετωπιστούν προβλήματα οργάνωσης, διαχείρισης και ελέγχου, με ζητούμενο την ταυτόχρονη βελτίωση του συντονισμού ανάμεσα στα Υπουργεία

Ενδεικτικοί τομείς προτεραιότητας

E-government – Παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών στους πολίτες

Διοίκηση βάσει στόχων – Αξιολόγηση ανθρώπινου δυναμικού

Αναδιοργάνωση δομών και λειτουργίας

Εκσυγχρονισμός της Δικαιοσύνης

Δράσεις διαχείρισης της μετανάστευσης

Αναβάθμιση ικανοτήτων ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού

Αναδιοργάνωση των υπηρεσιών Υγείας

3

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλοντος & Μεταφορών έχει προτεραιότητα την ολοκλήρωση βασικών υποδομών

Περιβάλλον – Μεταφορές

Νέες υποδομές αλλά και ολοκλήρωση έργων του προηγούμενου ΕΣΠΑ σε σχέση με βασικές υποδομές και αναγκαία έργα για την προστασία του περιβάλλοντος που εκπληρώνουν και την εναρμόνιση με τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς

Ενδεικτικοί Τομείς προτεραιότητας

Ολοκλήρωση διευρωπαϊκού οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου

Μετρό Αθήνας

Μετρό Θεσσαλονίκης

Λιμενικά έργα

Έργα Αεροδρομίων

Διαχείριση αποβλήτων

Φύση και βιοποικιλότητα

4

Το Νέο ΕΣΠΑ θα έχει καθοριστικό ρόλο στον περιορισμό των συνεπειών της κρίσης και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με εμπροσθοβαρή υλοποίηση δράσεων κοινωνικού χαρακτήρα και καταπολέμησης της ανεργίας

Εκπαίδευση , Κατάρτιση, Απασχόληση

Δράσεις με έμφαση στην κοινωνική συνοχή, την προώθηση μέτρων αντιμετώπισης της ανεργίας και καταπολέμησης της φτώχειας, καινοτόμα προγράμματα για την ποιοτική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος και σύνδεση της Εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.

Ενδεικτικοί Τομείς προτεραιότητας

Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης για νέους, γυναίκες , μακροχρόνια άνεργους

Κατάρτιση – βελτίωση δεξιοτήτων, Δια-βίου μάθηση

Κουπόνια ανέργων – Πρακτική άσκηση μαθητεία

Βελτίωση πλαισίου – Εκσυγχρονισμός ΟΑΕΔ

Σύστημα εγγυήσεων για τη νεολαία (youth guarantee)

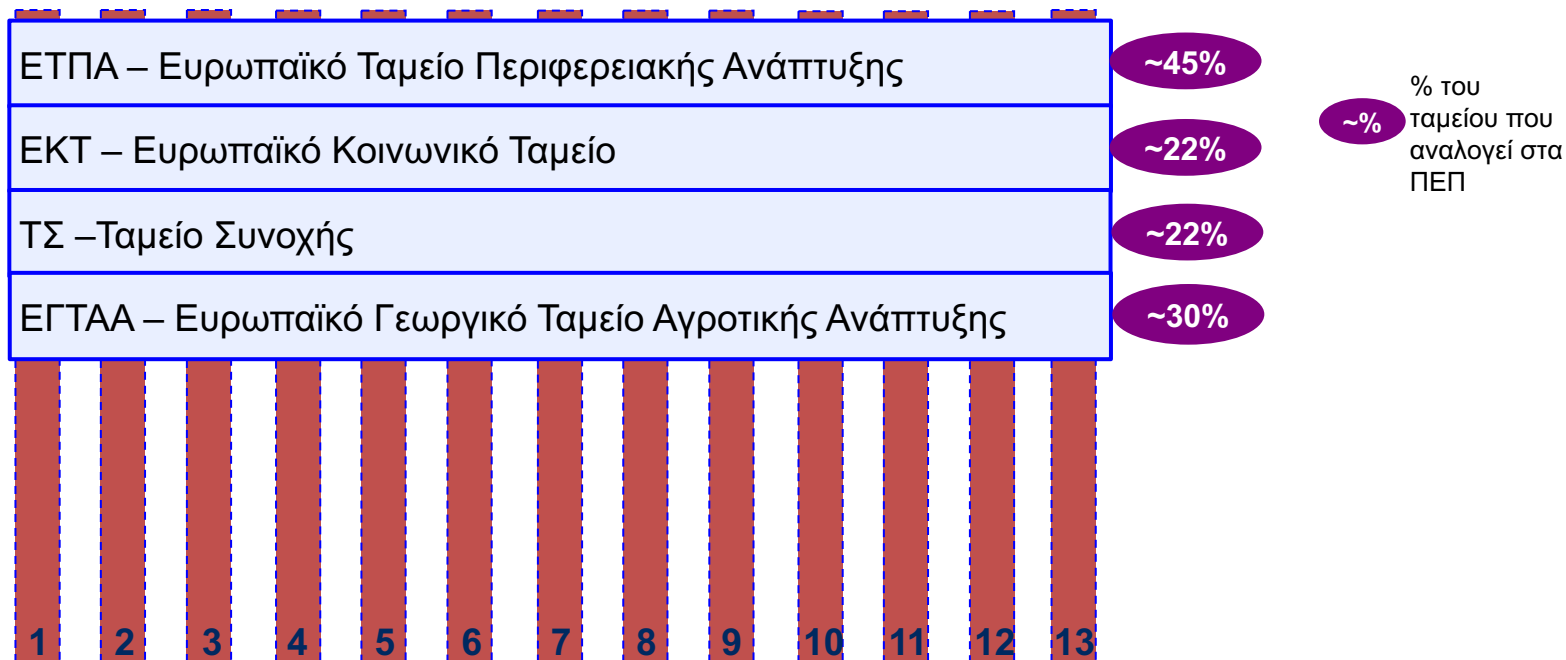
Βρεφονηπιακοί σταθμοί

Μείωση πρόωρης εγκατάλειψης σχολείου

Τριτοβάθμια εκπαίδευση

Εμπροσθοβαρής υλοποίηση δράσεων κοινωνικού χαρακτήρα ύψους 1,9 δις € την τριετία 2014-2016. Το σχετικό τμήμα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου είναι ποσοστιαία ενισχυμένο (31% του ΕΤΠΑ + ΕΚΤ) σε σχέση με το προηγούμενο ΕΣΠΑ (25%)

13 πολυτομεακά & πολυταμειακά Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα δημιουργήθηκαν ώστε κάθε Περιφέρεια να προωθεί αποτελεσματικά ολοκληρωμένες τοπικές παρεμβάσεις

Την περίοδο 2007-2013 οι Περιφέρειες διαχειρίστηκαν τύποις €8 δις και στην πραγματικότητα λόγω εκχωρήσεων **€4,5 δις** (επί συνόλου €20,4 δις δηλαδή **22 % των πόρων** του ΕΣΠΑ)

Την περίοδο 2014-2020 οι Περιφέρειες θα διαχειριστούν στην πραγματικότητα κοινοτικούς πόρους **€6,6 δις** (€5,4 δις επί συνόλου €15,4 δις από τα ΕΤΠΑ ΕΚΤ και ΤΣ και ~€1,2 δις από το Αγροτικής Ανάπτυξης δηλαδή **~35 % των πόρων** του Νέου ΕΣΠΑ) που αντιστοιχούν σε ~€8 δις συνολικών διαθέσιμων πόρων

Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί ώστε **κάθε περιφέρεια** να έχει να διαχειριστεί η ίδια σημαντικά **περισσότερους πόρους** (κατ'ελάχιστον 12% αυξημένους) σε σχέση με την παρούσα προγραμματική περίοδο

Το χρηματοδοτικό πλαίσιο για την περίοδο 2014-2020

Προϋπολογισμός ΕΣΠΑ 2014-2020

	(€ σε τρέχουσες τιμές)
Περιφέρειες Λιγότερο Ανεπτυγμένες	7.201.034.095
Περιφέρειες Μετάβασης	2.360.822.957
Περιφέρειες Περισσότερο Ανεπτυγμένες	2.595.586.609
Ταμείο Συνοχής	3.249.836.729
Ταμείο Συνοχής (στο Ταμείο Υποδομών CEF)	580.000.000
Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	4.195.972.284
Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	250.000.000
Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία	231.700.000
Πρωτοβουλία για τη Νεανική Απασχόληση	171.517.029
ΣΥΝΟΛΟ	20.836.469.703

Περιφέρειες Μετάβασης
 Περισσότερο Ανεπτυγμένες
 Λιγότερο Ανεπτυγμένες

Το Νέο ΕΣΠΑ συνολικά σε αριθμούς

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΕΔΕΤ					ΣΥΝΟΛΟ Κοινοτικής Συνδρομής	Εκτίμηση Δημόσιας Δαπάνης *
	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ και ΥΕΙ	Ταμείο Συνοχής	ΕΓΤΑΑ	ΕΤΘΑ		
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	3,043,061,670	692,023,753	0			3,735,085,423	4,150,094,914
ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΛΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	1,183,248,571	0	2,395,008,862			3,578,257,433	3,975,841,593
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	0	2,152,201,141	0			2,152,201,141	2,391,334,601
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	181,045,295	205,380,000	0			386,425,295	429,361,439
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΘΡΑΚΗ	361,512,913	54,556,816	59,813,745			475,883,474	528,759,415
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	656,214,558	134,453,158	186,884,512			977,552,227	1,086,169,142
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	270,220,272	58,490,706	74,378,415			403,089,394	447,877,104
ΗΠΕΙΡΟΣ	232,004,598	35,012,393	24,772,717			291,789,708	324,210,787
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	334,197,511	68,145,671	38,252,121			440,595,304	489,550,337
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	251,767,122	19,255,275	18,677,521			289,699,918	362,124,898
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	76,083,924	21,254,512	69,338,088			166,676,523	333,353,046
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	164,710,675	56,826,934	63,786,240			285,323,849	356,654,811
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	159,313,611	26,641,391	15,000,000			200,955,002	251,193,753
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	219,703,223	27,500,744	11,414,115			258,618,082	323,272,603
ΚΡΗΤΗ	296,687,133	59,682,104	5,242,983			361,612,220	452,015,275
ΑΤΤΙΚΗ	694,796,659	239,372,769	192,254,185			1,126,423,613	1,408,029,516
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	63,682,818	22,449,008	23,516,817			109,648,643	219,297,287
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ				4,195,972,284		4,195,972,284	4,936,437,981
ΘΑΛΑΣΣΑ & ΑΛΙΕΙΑ						250,000,000	294,117,647
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	184,193,775	83,269,985	71,496,408			338,960,169	376,622,410
ΣΥΝΟΛΟ	8,372,444,330	3,956,516,360	3,249,836,729	4,195,972,284	0	20,024,769,703	23,136,318,559
Ταμείο Συνοχής Μεταφορές στο CEF (Ταμείο Υποδομών Ε.Ε.)						580,000,000	
Προγράμματα Ευρ. Εδαφικής Συνεργασίας						231,700,000	
Γενικό Σύνολο						20,836,469,703	

Κατά την εξειδίκευση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων θα ληφθεί μέριμνα ώστε συγκεκριμένες κατηγορίες δράσεων και σημαντικοί πόροι να έχουν ως **δικαιούχους τους Δήμους της χώρας**

Ομάδες Σχεδιασμού

- ΠΕΠ από τις Περιφέρειες
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» από το **ΥΠΑΑΝ**
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές μεταφορών, περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη» από το **Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων** και το **ΥΠΕΚΑ**. **Συντονιστής** ορίζεται εκπρόσωπος του **ΥΠΟΜΕΔΙ** καθώς διαχειρίζεται το μεγαλύτερο ποσοστό του Π/Υ του Ε.Π.
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, εκπαίδευση & δια βίου μάθηση» από το **Υπουργείο Εργασίας και το Υπουργείο Παιδείας**. **Συντονιστής** ορίζεται εκπρόσωπος του **Υπουργείου Εργασίας** καθώς διαχειρίζεται το μεγαλύτερο ποσοστό του Π/Υ του Ε.Π.
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα» από το **Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και το ΥΠΟΜΕΔΙ**. **Συντονιστής** ορίζεται εκπρόσωπος του **Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης** καθώς διαχειρίζεται το μεγαλύτερο ποσοστό του Π/Υ του Ε.Π.
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια» από το **ΥΠΑΑΝ**
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αγροτικής Ανάπτυξης» από το **ΥΠΑΑΤ**
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Θάλασσας και Αλιείας» από το **ΥΠΑΑΤ**

Συνεργασίες φορέων

Ε.Π.	ΟΙΚΟΝ/ΚΩΝ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΑΜΥΝΑΣ	ΕΣΩΤΕΡ.	Δ.Μ.Η.Δ	ΑΝΑΠΤ.	ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ	ΠΕ.Κ.Α	ΠΑΙΔΕΙΑΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΥΓΕΙΑΣ	Α.Α.Τ	ΔΙΚ/ΝΗΣ	ΠΡΟ.ΠΟ	ΤΟΥΡ.	ΝΑΥΤ.	ΜΑΚ ΘΡΑ
ΠΕΠ			√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√		√	√	√	√
ΕΠ ΑΝ.Ε.Κ.	√	√			√	◆	√(*)	√	√	√	√		√			√	√	
ΕΠ Υ.Μ.ΠΕΡ.Α.Α.			√				◆	◆					√		√		√	
ΕΠ ΑΝ.ΔΥ.ΕΚΠ.Δ.Β.			√	√			√(*)	√	◆	√	◆	√	√			√	√	
ΕΠ Δ.Μ.	√	√	√	√	◆	√	◆(*)	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
ΕΠ ΑΓΡ.ΑΝ.				√		√	√(*)	√		√			◆			√		
ΕΠ Θ.ΑΛ.						√		√			√		◆			√	√	
ΕΠ Τ.Β.	√	√	√	√		◆				√		√		√	√	√	√	√
ΕΠ Εδαφικής Συνεργασίας	√	√		√		◆	√	√		√	√	√			√	√	√	√

◆ : ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΕΧΟΝΤΑ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

√ : ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΠΟΥ ΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΥΝ ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

(*) Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων

Προσανατολισμός στα αποτελέσματα

Σχεδιασμός παρέμβασης βάσει μίας συγκεκριμένης λογικής της παρέμβασης:

- **ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών**
 - αναγνώριση των προβλημάτων που πρέπει να αντιμετωπιστούν
 - επιλογή θεματικών στόχων και επενδυτικών προτεραιοτήτων
- **καθορισμός της κατεύθυνσης της αλλαγής που είναι επιθυμητή**
 - προσδιορισμός των επιθυμητών αποτελεσμάτων
 - καθορισμός κατάλληλων ειδικών στόχων
- **προσδιορισμός της επιθυμητή κατάσταση**
 - διαμόρφωση στόχων για την επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων
 - ορισμός συγκεκριμένων δεικτών αποτελέσματος
 - καθορισμός συγκεκριμένων τιμών-στόχων
- **ανάλυση των διάφορων παραγόντων που μπορούν να οδηγήσουν ή να απομακρύνουν από τα επιθυμητά αποτελέσματα και επιλογή εκείνων που θα αποτελέσουν το αντικείμενο της παρέμβασης**
 - επιλογή συγκεκριμένων τύπων δράσεων
 - ορισμός συγκεκριμένων δεικτών εκροών
 - καθορισμός συγκεκριμένων τιμών-στόχων

Παρουσίαση της λογικής παρέμβασης με τη χρήση ενός λογικού πλαισίου για το ΕΤΠΑ/ΤΣ

1 ^ο στάδιο	2 ^ο στάδιο	3 ^ο στάδιο	4 ^ο στάδιο	5 ^ο στάδιο
Παράδειγμα αναπτυξιακών αναγκών	Παράδειγμα θεματικών στόχων και επενδυτικών προτεραιοτήτων	Παράδειγμα ειδικών στόχων	Παράδειγμα δεικτών αποτελέσματος	Παράδειγμα δράσεων που θα υποστηριχθούν
Το οδικό δίκτυο είναι κορεσμένο σε μία περιφέρεια →	<p><u>Θεματικός στόχος 7:</u></p> <p>Προαγωγή βιώσιμων μεταφορών και αφαίρεση εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων</p> <p><u>Επενδυτική προτεραιότητα 7β:</u></p> <p>Ενίσχυση περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στην υποδομή ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων</p>	Βελτίωση της προσβασιμότητας στην περιφέρεια Χ με βιώσιμο τρόπο	Μείωση του χρόνου ταξιδιού	Βελτίωση της δημόσιας (οδικής) συγκοινωνίας κλπ

Άξονας προτεραιότητας & Στοχοθεσία

Αποθεματικό Επίδοσης 6% του κάθε ΕΠ

- Ο έλεγχος για την επίτευξη των δεικτών γίνεται **δυο φορές** κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, το 2019 (επίτευξη οροσήμων) και το 2025 (επίτευξη των στόχων για το 2023).

Με βάση τον υπό επεξεργασία Εκτελεστικό Κανονισμό οι φορείς σχεδιασμού θα πρέπει να καταγράψουν τη μεθοδολογία και τα κριτήρια για την επιλογή των δεικτών του ΠΕ καθώς και του προσδιορισμού των οροσήμων και των στόχων κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας του ΕΠ τα οποία θα πρέπει να είναι στη διάθεση της ΕΕ όταν ζητηθούν.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΟΡΑΜΑ 2014-2020

1. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Βασικοί τομείς:

- Ενέργεια
- Αγροδιατροφικές τομείς και γαλακτοκομία
- ΤΠΕ
- Περιβάλλον
- Φαρμακευτικά προϊόντα
- Υγεία
- Μεταφορές & Logistics
- Πολιτισμός & τουρισμός

Εμφαση σε:

- Δημιουργία περιβάλλοντα φιλικού προς τις επιχειρήσεις του προσακτινίου επενδύσεις
- Ανταγωνιστικό πλεονέκτημα χώρων/περιφερειών
- Προσαρμοστικότητα στις εξαγωγές
- Εγχώρια παραγωγή
- Προσθετιμής αξίας
- Νέες γενιές επενδύσεων σε ΤΠΕ
- Έξυπνη εξειδίκευση – καινοτομία – E&T
- Περιφερειακές προτεραιότητες και δυναμική
- Ενισχυτικές υποστηρικτικές δομές επιχειρηματικότητας
- Πρόσβαση σε χρηματοδότηση
- Ανάπτυξη καλυπόμενων επιχειρηματικών συνεργασιών
- Επέκταση νέων αγορών και εμπλουτισμός προσφορών του τοριστικού προϊόντος
- Ανάδειξη και αξιοποίηση πολιτιστικής κληρονομιάς, δημογραφικής βιομηχανίας και σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας

Έξυπνη Ανάπτυξη
(Smart growth)

2. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

ΥΓΕΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> - Ανάπτυξη του υφιστάμενου μοντέλου παροχής υπηρεσιών υγείας, προκειμένου να βελτιωθεί η σχέση κόστους-αποτελεσμασίας - Πρόσβαση για όλους σε υψηλής ποιότητας υγεία - Πρωτοβάθμια φροντίδα - Επικέντρωση σε όλους αποτελεσματικά με στόχισμο 	<ul style="list-style-type: none"> - Στόχευμένες παρεμβάσεις για την καταπολέμηση των συνεπειών της κρίσης - Ενδυνάμωση των δημόσιων πολιτικών πρόληψης/καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού - Παρεμβάσεις για παραδοσιακές ομάδες στόχους των προσακτινίου πολιτικών, αλλά και άλλες κοινωνικές ομάδες με αποκλεισμό από αγορά εργασίας - Σύνδεση με κοινωνικά παλιών - Μεταστάσεις 	<ul style="list-style-type: none"> - Διευκόλυνση εισόδου στην αγορά εργασίας και εξασφάλιση της πρώτης απασχόλησης - Σύνδεση εκπαίδευσης και απασχόλησης - Κατανομή νέων από τη ζήτηση δεξιοτήτων - Κινητικότητα-απασχόληση της απασχολομότητας - Επιδότηση της απασχόλησης - Δράσεις για την ένταξη στην αγορά εργασίας των νέων και των μακροχρόνια ανεργών - Μέγιστη συνέργεια με την πρωτοβουλία «εγγύηση για την νεολαία» - Αξιοποίηση της κοινωνικής οικονομίας - Επένδυση στο διορισμό λεγόμενου «μοντέλου ΟΑΕΔ και αδιαργία του - Καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος - Διεύρυνση μάθησης

Χωρίς αποκλεισμούς Ανάπτυξη
(Inclusive growth)

3. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΦΙΛΙΚΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Αποδοτική χρήση των πόρων και χαμηλά επίπεδα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα
- Αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων (Κοινωνικό κεκτημένο) – Ανακύκλωση
- Επιχειρηματικές ευκαιρίες σε αναπτυσσόμενους κλάδους
- Εξοικονόμηση ενέργειας - Ενεργειακή αποδοτικότητα
- ΑΠΕ
- Διαχείριση και πρόληψη των κινδύνων από την κλιματική αλλαγή
- Προστασία και ανάδειξη της βιοποικιλότητας και του φυσικού τοπίου
- Προστασία πολιτιστικού περιβάλλοντος
- Ολοκληρωμένη Αστική Ανάπτυξη - Καθαρές μεταφορές

Βιώσιμη Ανάπτυξη
(Sustainable growth)

4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

- Εξοχρονισμός και επέκταση των δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου
- Δημιουργία προαπαιτούμενων ανταγωνιστικής αγοράς

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- Ολοκλήρωση εθνικού δικτύου (βασικά ΔΕΔ-Μ)
- Ανάπτυξη δικτύων για ενίσχυση επιχειρηματικότητας
- Προώθηση συνδυασμένων μεταφορών/Κόμβου Logistics
- Ανάπτυξη λιμένων

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

- Φιλικά προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον
- Δικαιοσύνη
- Υγεία
- Δημοσιονομική / φορολογική μεταρρύθμιση
- Σταθερές εισερχόμενες προγραμματισμένες

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ / Τομείς παρεμβάσεων

- Ανάπτυξη / καινοτομία
- Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού
- Επένδυση στην καταπολέμηση της φτώχειας
- Ηλεκτρονική διακυβέρνηση

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ / Ορίζοντες παρεμβάσεων

- Εθνικά επίπεδα
- Περιφερειακά επίπεδα
- Τοπικά επίπεδα
- Ανάπτυξη Στοιχείων Διαχείρισης
- Υποστηρίξη δικαίου

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ & ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΣΠΑ

ΕΥΡΩΠΗ 2020

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΕΤΠΑ	ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΕΣ (€)	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ (€)	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΕΣ (€)	ΣΥΝΟΛΟ (€)
Κατανομή πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων βάσει του ΠΔΠ, μετά τις εσωτερικές μεταφορές πόρων μεταξύ των Κατηγοριών Περιφερειών	6.823.187.013	2.592.990.540	2.452.308.361	11.868.485.914
Πόροι ΕΤΠΑ	4.699.128.896	1.785.792.585	1.688.904.768	8.173.826.249
Πόροι ΕΤΠΑ μετά τη αφαίρεση της Τεχνικής Βοήθειας	4.511.163.740	1.714.360.882	1.621.348.577	7.846.873.199
Θεματική Συγκέντρωση που απαιτείται κατ' ελάχιστον για τους Θεματικούς Στόχους 1, 2, 3 και 4 (αθροιστικά) σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΤΠΑ (ΕΕ) 1301/2013 (άρθ. 4)	2.787.215.322	1.363.465.534	-	4.150.680.855
Πραγματική Θεματική Συγκέντρωση που επιτυγχάνεται για τους Θεματικούς Στόχους 1, 2, 3 και 4 (αθροιστικά) σύμφωνα με τον παρόντα σχεδιασμό ΕΣΠΑ 2014-2020	2.934.523.095	1.419.988.385	-	4.354.511.480
Θεματική Συγκέντρωση που απαιτείται κατ' ελάχιστον για το Θεματικό Στόχο 4 σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΤΠΑ (ΕΕ) 1301/2013 (άρθ. 4)	668.931.677	340.866.383	-	1.009.798.061
Πραγματική Θεματική Συγκέντρωση που επιτυγχάνεται το Θεματικό Στόχο 4 σύμφωνα με τον παρόντα σχεδιασμό ΕΣΠΑ 2014-2020	877.665.928	427.382.391	-	1.305.048.319

Χωρική συνοχή

- Δυνατότητα διαμόρφωσης **τοπικών προγραμμάτων ανάπτυξης** (στα πρότυπα των δράσεων Leader) τα οποία προωθούνται από την τοπική κοινωνία, επικεντρώνονται σε μία περιοχή (υπο-περιφέρεια) και μπορούν να συγχρηματοδοτηθούν από όλα τα ταμεία. Αναδεικνύεται ο ρόλος των φορέων εκτός του δημόσιου τομέα (π.χ. ΜΚΟ, ιδιωτικός τομέας) μέσω της υποχρεωτικής συμμετοχής άνω του 50%.
- Διάθεση min 5% των πόρων του ΕΤΠΑ για δράσεις **βιώσιμης αστικής ανάπτυξης**
- Δημιουργία **πλατφόρμας αστικής ανάπτυξης**: Δημιουργία δικτύου πόλεων & υιοθέτηση στο ΣΕΣ λίστας πόλεων που θα συμμετέχουν στην πλατφόρμα (max 20 ανά ΚΜ)
- Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για "**Καινοτόμες δράσεις στο πλαίσιο της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης**" με max χρηματοδότηση 0,2% του ΕΤΠΑ
- Δυνατότητα διαμόρφωσης **ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων**: Οι επενδύσεις μπορούν να προέρχονται από ένα ή περισσότερα ΕΠ

Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ)

- Ως θεματικοί στόχοι που αφορούν στην εφαρμογή των Τ.Α.Π.ΤΟ.Κ. στον αστικό χώρο, ορίζονται οι ακόλουθοι:
- (ΘΣ8) προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας.
- (ΘΣ9) προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας.
- (ΘΣ6) προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων.
- και, συνοδευτικά και όχι αποκλειστικά, κατά σειρά προτεραιότητας, οι:
(ΘΣ3) βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ), (ΘΣ4) υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς, (ΘΣ7) προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων, και (ΘΣ10) επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση.

- Με βάση την υφιστάμενη κατάσταση, τις τάσεις χωρικής ανάπτυξης στη χώρα μας και σύμφωνα με τις επιλογές της ορισθείσας, ανά περίπτωση, στρατηγικής ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης, εξετάζεται κατά κύριο λόγο, η εφαρμογή Τ.Α.Π.ΤΟ.Κ. σε τρεις **κατηγορίες χωρικών τύπων**:
- Υπο-περιφερειακές, ή και διαπεριφερειακές κατεχοχήν αγροτικές/ αλιευτικές περιοχές με ειδικά χαρακτηριστικά και προκλήσεις,
- Αστικές περιοχές με ειδικά χαρακτηριστικά και προκλήσεις,
- Περιοχές όπου η σύνδεση αστικού κέντρου και περιμετρικού αγροτικού χώρου είναι ιδιαίτερα σημαντική ή προβληματική,
- Οι κατηγορίες ορίζονται με δικαιοδοτικά κριτήρια (jurisdictional), ενώ είναι δυνατή και η επιλογή λειτουργικών περιοχών (functional areas).
- Ως **κριτήρια** για τον εντοπισμό των λειτουργικών περιοχών τίθενται:
- Στις αστικές και περιαστικές περιοχές, η ύπαρξη συγκέντρωσης ανεργίας, φτώχειας και ομάδων-στόχου, περιβαλλοντικών, δημογραφικών και φυσικών προκλήσεων, σαφώς διακριτής ζώνης παραγωγικής αποδιάθρωσης ή ασύμβατων χρήσεων
- Στις αγροτικές περιοχές, τα κριτήρια όπως αυτά θα εξειδικευθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.
- Στις αλιευτικές περιοχές, τα κριτήρια όπως αυτά θα εξειδικευθούν στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2014-2020.

Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ)

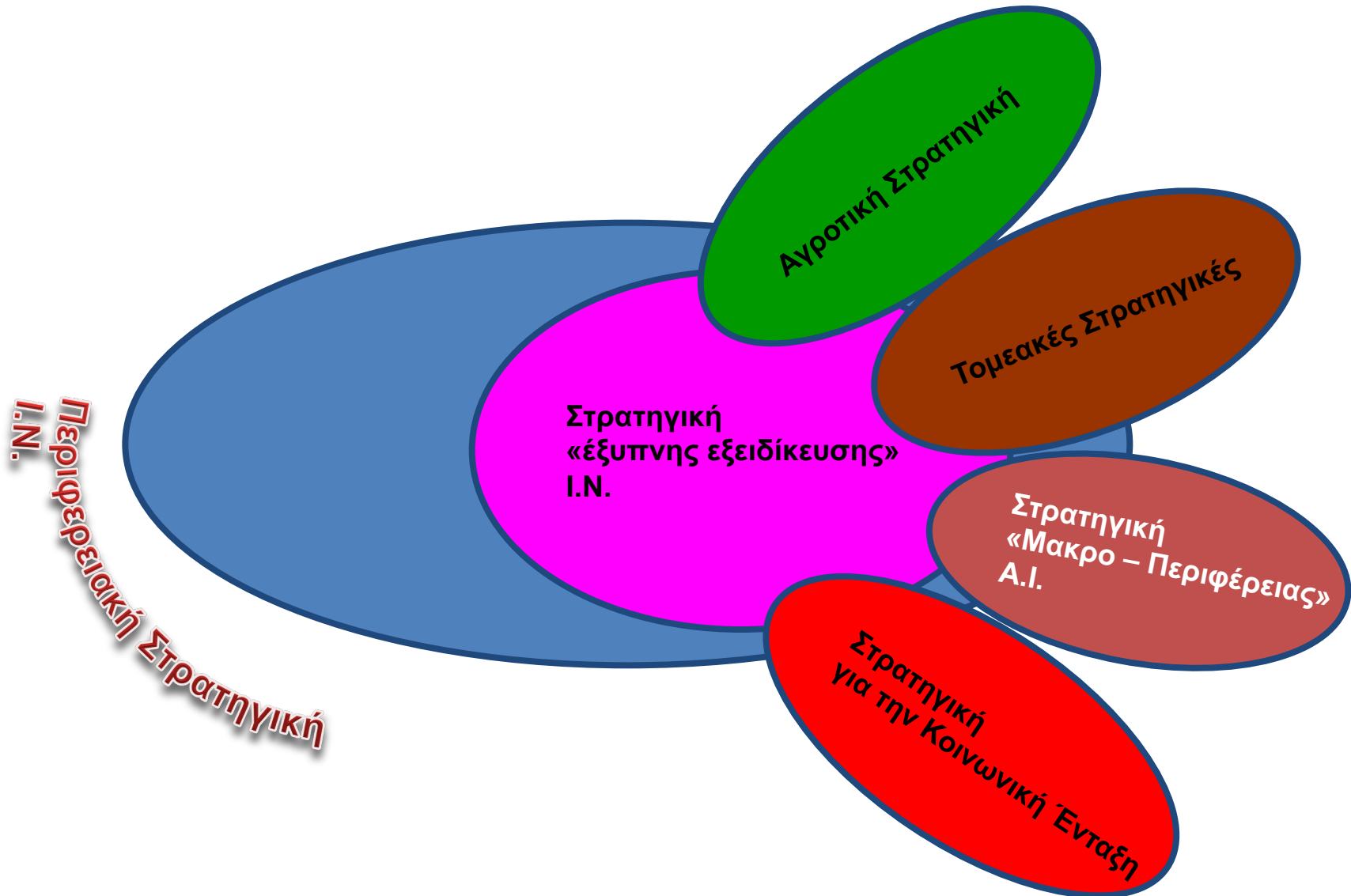
- Κύριοι στόχοι για την προώθηση των *Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων* είναι η δημιουργία κινήτρων ανάπτυξης των Περιφερειών ή κινήτρων αξιοποίησης κοινών δυνατοτήτων και αντιμετώπισης κοινών προκλήσεων πολυτομεακού χαρακτήρα σε δια-περιφερειακή κλίμακα, η αξιοποίηση τους για τη μέγιστη δυνατή μόχλευση πόρων και τη μέγιστη δυνατή αποδοτικότητα των διαθέσιμων δημόσιων πόρων σε χωρικό επίπεδο, και η σύνδεση σε ενιαίο στρατηγικό ορίζοντα, των παρεμβάσεων που είναι τοπικά αναγκαίες για την αντιμετώπιση των οξύτερων εκδηλώσεων της κρίσης και αυτών που είναι αναγκαίες για την καταπολέμηση των παραγόντων που δημιουργούν τις μακροπρόθεσμες στενώσεις.

- Ως **Θεματικοί Στόχοι** που αφορούν στην εφαρμογή των "*Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων*" εκτός της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, ορίζονται -κατ' αρχάς και μέχρι της εκδόσεως ειδικών οδηγιών και κατευθύνσεων της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΕΣΠΑ-κατά σειρά προτεραιότητας για την τελική επιλογή τους, οι ακόλουθοι:
- (ΘΣ3) βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ).
- (ΘΣ6) προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων.
- (ΘΣ7) προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων.
- (ΘΣ8) προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας,
- και συνοδευτικά, κατά σειρά προτεραιότητας, οι: (ΘΣ1) ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας, (ΘΣ4) υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς, (ΘΣ2) βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών, (ΘΣ5) προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων.

- Προκρίνεται κατ' αρχάς η εφαρμογή των "Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις" σε τρεις κατηγορίες χωρικών τύπων:
- Υποπεριφερειακές περιοχές με ειδικά χαρακτηριστικά και προκλήσεις, όπου την πρωτοβουλία του σχεδιασμού αναλαμβάνει η Περιφέρεια,
- Δια-περιφερειακές περιοχές με ομοιογενή χαρακτηριστικά και κοινές προκλήσεις, αλλά και προβλήματα που απαντώνται στις μειονεκτικές γεωγραφικές περιοχές του ελληνικού χώρου, όπου το σχεδιασμό αναλαμβάνει κεντρικός φορέας ή διαπεριφερειακό συντονιστικό όργανο,
- Περιοχές επιρροής τομεακών παρεμβάσεων και δράσεων που όμως εντάσσονται σε ολοκληρωμένη τοπική στρατηγική/ σχέδιο, όπου το σχεδιασμό αναλαμβάνει κεντρικός φορέας,
- ιδιαίτερα αν αυτές ορίζονται συγκεκριμένα στα Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης ή σε τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.

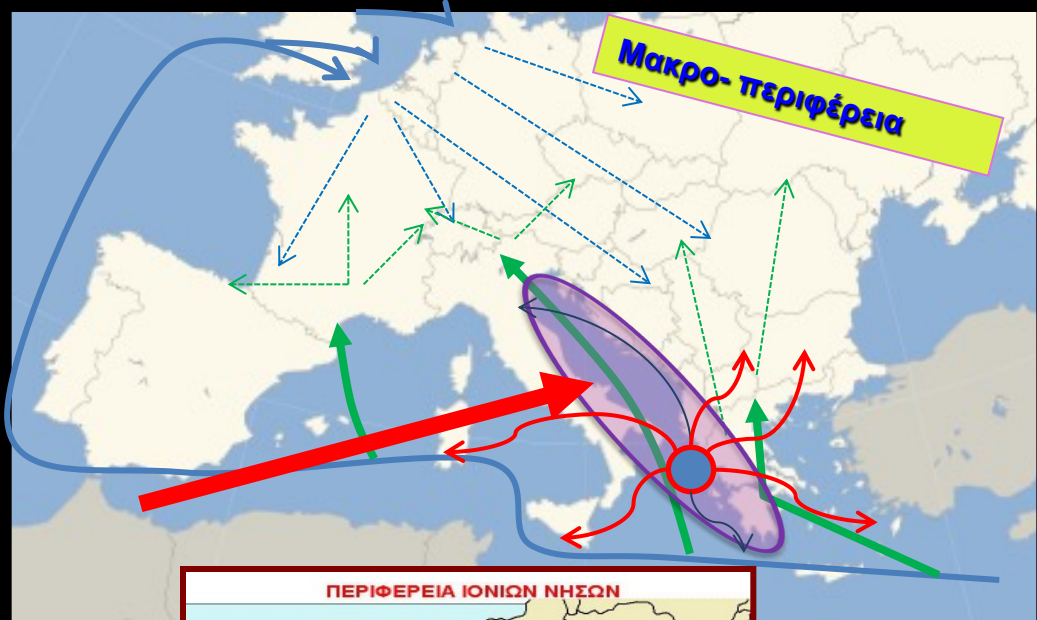
Ο Σχεδιασμός του ΠΕΠ Ιονίων Νήσων

Η Περιφερειακή & οι συναφείς Στρατηγικές

Η θέση της Π.Ι.Ν.

Στο «δυτικό ανάπτυγμα» του
ελλαδικού χώρου

Η Περιφερειακή οντότητα

Η Περιφερειακή Στρατηγική για τα Ιόνια Νησιά

Στρατηγική

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ & ΑΝΑΓΚΕΣ Π.Ι.Ν.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ Ι.Ν. 2014-2020

φθίνουσα ανταγωνιστικότητα παραγωγικού μοντέλου

10^η & 13^η θέση σε ΕΤΑΚ
 χαμηλή προστιθέμενη αξία
 περιορισμένες διατομεακές συνδέσεις
 χαμηλή ενσωμάτωση καινοτομίας

3η σε σχολική διαρροή
 υστέρηση ανθρώπινου δυναμικού σε προσόντα
 περιορισμένες δεξιότητες
 χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο

10η στο διαθέσιμο εισόδημα
 συνέπειες οικονομικής κρίσης στον κοινωνικό ιστό
 αυξανόμενη ανεργία
 Ασθενής φροντίδα ευάλωτων ομάδων
 αυξανόμενος κίνδυνος φτώχειας

σύμπλεγμα νησιών
 πιέσεις & περιορισμοί της νησιωτικότητας
 Προβληματική προσβασιμότητα
 Πιέσεις στο περιβάλλον
 Ανάγκη εξοικονόμησης πόρων
 Φυσικοί κλπ κίνδυνοι
 περιβαλλοντικοί & πολιτιστικοί πόροι

διαφοροποίηση παραγωγικού συστήματος

Προστιθέμενη αξία
 αναβάθμιση ποιότητας καινοτομία & διαφοροποίηση διατομεακές συνδέσεις αξιοποίηση πόρων βιώσιμη απασχόληση

ενίσχυση κοινωνικού ιστού

προσβασιμότητα
 διευκόλυνση πρόσβασης στη γνώση κοινωνική ένταξη & προστασία

αναβάθμιση ικανοτήτων

βιώσιμη διαχείριση περιβάλλοντος & χώρου

ενδογενής ανάπτυξη
 βελτίωση συνθηκών προσπελασιμότητας
 άμβλυση πιέσεων σε περιβάλλον & πόρους
 προστασία & αξιοποίηση π-π πόρων
 αποτροπή φυσικών κινδύνων
 ολοκλήρωση χωροταξικού σχεδιασμού

ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ
ΒΙΩΣΙΜΟΣ ΤΟΠΟΣ

φθίνουσα ανταγωνιστικότητα παραγωγικού μοντέλου

Χαμηλή Προστιθέμενη Αξία	→	Θ.Σ. 3	Πρώθηση επιχειρηματικότητας σε νέους τομείς
	→	Θ.Σ. 2	ΤΠΕ για επιχ/σεις & δράσεις (e-πολιτισμός κλπ)
Περιορισμένες δια-τομεακές συνδέσεις	→	Θ.Σ. 3	Νέα επιχειρηματικά μοντέλα (δικτύωση κλπ)
Χαμηλός βαθμός ενσωμάτωσης ΕΤΑΚ	→	Θ.Σ. 1	Υποδομές Ε/Κ
	→	Θ.Σ. 1	Ερευνα, cluster, δικτύωση (επιχ.-ερευν.κέντρων- ΑΕΙ)
	→	Θ.Σ. 1	Ερευνητικό δυναμικό, δικτύωση, μεταπτυχιακά
	→	Θ.Σ. 3	Ενίσχυση ΜΜΕ για Καινοτομία

υστέρηση ανθρώπινου δυναμικού σε προσόντα

περιορισμένες δεξιότητες	→	Θ.Σ. 10	Επενδύσεις σε εκπαίδευση, δεξιότητες, ΔβΜ (κατάρτιση ανέργων)
	→	Θ.Σ. 3	Προσαρμοστικότητα εργαζομένων & επιχειρηματιών
χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο	→	Θ.Σ. 10	Επενδύσεις σε εκπαίδευση, δεξιότητες, ΔβΜ (υποδομές)
	→	Θ.Σ. 10	Μείωση σχολικής διαρροής
	→	Θ.Σ. 10	Βελτίωση ανοιχτού χαρ/ρα γ' θμιας εκπαίδευσης
	→	Θ.Σ. 10	Βελτίωση πρόσβασης στη ΔβΜ

συνέπειες οικονομικής κρίσης στον κοινωνικό ιστό

αυξανόμενη ανεργία	→	Θ.Σ. 8	Αυτό-απασχόληση, μικρές επιχειρήσεις
ασθενής φροντίδα ευάλωτων ομάδων	→	Θ.Σ. 9	Βελτίωση πρόσβασης σε υποδομές υγείας, κλπ
	→	Θ.Σ. 2	ΤΠΕ για δημόσιες δράσεις (e-υγεία - τηλεφροντίδα)
αυξανόμενος κίνδυνος φτώχειας	→	Θ.Σ. 9	Τοπικά προγράμματα Απασχόλησης σε υποβαθμ. Περιοχές
	→	Θ.Σ. 9	Αναζωογόνηση υποβαθμισμένων περιοχών
	→	Θ.Σ. 9	Κοινωνική οικονομία & επιχειρηματικότητα

πίεσεις & περιορισμοί της νησιωτικότητας

προβληματική προσβασιμότητα	→	Θ.Σ. 7	Ενίσχυση περιφερειακής κινητικότητας
	→	Θ.Σ. 7	Μεταφορές φιλικές προς το περιβάλλον
πίεσεις στο περιβάλλον	→	Θ.Σ. 6	Επενδύσεις σε απορρίμματα
	→	Θ.Σ. 6	Επενδύσεις σε υγρά απόβλητα
	→	Θ.Σ. 6	Χωρο-διαχείριση (θαλάσσια & χερσαία χωροταξία) (*)
ανάγκη εξοικονόμησης πόρων	→	Θ.Σ. 6	Επενδύσεις στο νερό
	→	Θ.Σ. 4	Ενεργειακή απόδοση ΜΜΕ
	→	Θ.Σ. 4	Ενεργειακή απόδοση δημοσίων υποδομών
περιβαλλοντικοί & πολιτιστικοί πόροι	→	Θ.Σ. 6	Προστασία φυσικής & πολιτιστικής κληρονομιάς
	→	Θ.Σ. 6	Προστασία βιοποικιλότητας
	→	Θ.Σ. 6	Βελτίωση αστικού κλπ περιβάλλοντος (ΟΧΑ)
Φυσικοί κλπ κίνδυνοι	→	Θ.Σ. 5	Αντιμετώπιση φυσικών κινδύνων

ΓΕΝ. ΣΤΟΧΟΣ: διαφοροποίηση παραγωγικού συστήματος
 ΓΕΝ. ΣΤΟΧΟΣ: ενίσχυση κοινωνικού ιστού
 ΓΕΝ. ΣΤΟΧΟΣ: βιώσιμη διαχείριση περιβάλλοντος & χώρου

ΠΩΣ
θα το
προσεγγίσουμε

Προτεραιότητες
Περιφερειακής
Στρατηγικής

Η προσέγγιση της Περιφερειακής Στρατηγικής μέσω Π.Ε.Π. 2014-2020

... 6 + 2 Άξονες Προτεραιότητας

Άξονας 1: Ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας με ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας & των ΤΠΕ

Άξονας 2: Προστασία του Περιβάλλοντος & Αειφόρος ανάπτυξη

Άξονας 3: Ενίσχυση υποδομών μεταφορών

Άξονας 4: Ενίσχυση υποδομών εκπαίδευσης, υγείας & πρόνοιας

Άξονας 5: Κοινωνική ένταξη & καταπολέμηση της φτώχειας & των διακρίσεων

Άξονας 6: Ενίσχυση της Απασχόλησης

Άξονες : Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ & ΕΚΤ

226,9
εκ. €

Άξονες**Άξονας 1: Ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας με ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας & των ΤΠΕ****22,3**

έως

23,7

εκ€

Το Π.Ε.Π. Ι.Ν. 2014-2020 (σχέδιο)**Θεματικός Στόχος 1: Ενίσχυση έρευνας και καινοτομίας (4,3 εκ.€)**

- ενίσχυση υποδομών Ε/Κ σε συνδυασμό με την ενίσχυση της ικανότητας ανάπτυξης αριστείας (Ε.Π. 1.α.). (2,3 εκατ.€ για έρευνα ΑΕΙ)
- ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξη και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, κλπ (Ε.Π. 1.β.). (2,0 εκατ.€ για δικτύωση ΑΕΙ με ΜΜΕ))

Θεματικός Στόχος 2: Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ (4,87 εκ€)

- ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΑ, κυρίως στον «ψηφιακό πολιτισμό», την «ηλεκτρονική υγεία» κ.ά. (Ε.Π. 2.γ.). (3,8 εκ€ για ψηφιακή προβολή και 1,07 εκ€ για «τηλεφρονίδα»)

Θεματικός Στόχος 3: Βελτίωση ανταγωνιστικότητας ΜΜΕ (13,1 εκ.€)

- προαγωγή της επιχειρηματικότητας ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομική αξιοποίησης νέων ιδεών (Ε.Π. 3.α.). (5,8 εκ€ για ενίσχυση ΜΜΕ)
- ανάπτυξη και εφαρμογή νέων επιχειρηματικών μοντέλων, με έμφαση στην τομεακή και δια-τομεακή δικτύωση των επιχειρήσεων κλπ φορέων (Ε.Π. 3.β.). (2,1 εκ.€ για δικτύωση ΜΜΕ)
- στήριξη της ικανότητας των Μ.Μ.Ε. να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας (Ε.Π. 3.δ.). (5,2 εκ€ για προώθηση της Καινοτομίας)

ΣΗΜ.: η διακύμανση του Π/Υ του κάθε Άξονα αφορά στην «παρακράτηση» που γίνεται λόγω του ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΣΗΣ

Το Π.Ε.Π. Ι.Ν. 2014-2020 (σχέδιο)

Άξονας 2: Προστασία του Περιβάλλοντος & Αειφόρος ανάπτυξη

Θεματικός Στόχος 4: Υποστήριξη μετάβασης σε οικονομία χαμηλών ρύπων (11,5 εκ.€)

- η στήριξη της ενεργειακής απόδοσης στις δημόσιες υποδομές και τη στέγαση (Ε.Π.4.γ.).

Θεματικός Στόχος 5: Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή – πρόληψη και διαχείριση κινδύνων (9,57 εκ.€)

- η στήριξη των επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Ε.Π.5.α.). (5,0 εκ€)

- η προαγωγή επενδύσεων για την ανημερώπιση ειδικών κινδύνων (Ε.Π.5.β.). (4,57 εκ€)

Θεματικός Στόχος 6: Προστασία περιβάλλοντος και αποδοτική χρήση των πόρων (57,0 εκ€)

- οι επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων (Ε.6.α.). (4,0 εκ€ για τα Μικρά Νησιά)

- οι επενδύσεις στον τομέα των υδάτων (Ε.Π.6.β.). (19,0 εκ€)

- η διατήρηση, προστασία και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς (Ε.Π.6.γ.), (23,8 εκ€ για πολιτιστικές υποδομές & δράσεις)

- η προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας (Ε.Π.6.δ.). (6,0 εκ€ για οικότοπους)

- η ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (Ε.Π. 6.ε.) (4,2 εκ€ για ανάπτυξη αστικών περιοχών)

78,1

έως

83,2

εκ €

Άξονες**Άξονας 3:
Ενίσχυση
υποδομών
μεταφορών****38,8
έως
41,3
εκ €****Θεματικός Στόχος 7: Προώθηση βιώσιμων μεταφορών (38,8 εκ€)**

- η ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας (Ε.Π.7.β.). (8,5 εκ€ για χερσαία δίκτυα)
- η ανάπτυξη και βελτίωση συστημάτων μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον (Ε.Π.7.γ.). (30,3 εκ€ για λιμάνια & τουριστικά αγκυροβόλια)

**Άξονας 4:
Ενίσχυση
υποδομών
εκπαίδευσης,
υγείας &
πρόνοιας****40,0
έως
42,6
εκ €****Θεματικός Στόχος 9: Προώθηση κοινωνικής ένταξης (19,8 εκ€)**

- οι επενδύσεις σε υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές (Ε.Π.9.α.).

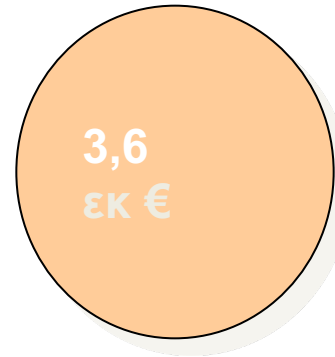
Θεματικός Στόχος 10: Επένδυση στην εκπαίδευση (20,2 εκ€)

- η ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης (Ε.Π. 10.α.).

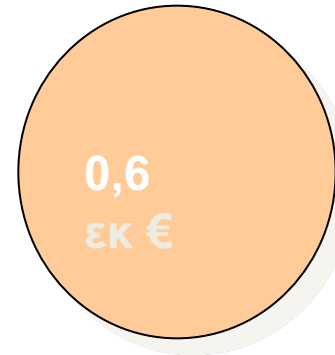
Άξονες

Το Π.Ε.Π. Ι.Ν. 2014-2020 (σχέδιο)

Άξονας :
Τεχνική Βοήθεια
ΕΤΠΑ

Άξονας :
Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ

• Περιφέρεια Αττικής

Table 18c: Breakdown of the financial plan by priority axis, fund, category of region and thematic objective

Priority axis	Fund	Category of region	Thematic objective	Union support	National counterpart	Total funding
1	ERDF	More developed	Strengthening research, technological development and innovation	23.866.040,00	5.966.510,00	29.832.550,00
2	ERDF	More developed	Enhancing access to, and use and quality of, information and communication technologies	32.000.000,00	8.000.000,00	40.000.000,00
3	ERDF	More developed	Enhancing the competitiveness of small and medium-sized enterprises, the agricultural sector (for the EAFRD) and the fisheries and aquaculture sector (for the EMFF)	105.639.332,00	26.409.833,00	132.049.165,00
4	ERDF	More developed	Supporting the shift towards a low-carbon economy in all sectors	62.881.452,00	15.720.364,00	78.601.816,00
5	ERDF	More developed	Promoting climate change adaptation, risk prevention and management	76.461.698,00	19.115.425,00	95.577.123,00
6	ERDF	More developed	Preserving and protecting the environment and promoting resource efficiency	124.437.500,00	31.109.375,00	155.546.875,00
7	ERDF	More developed	Promoting sustainable transport and removing bottlenecks in key network infrastructures	134.073.210,00	33.518.302,00	167.591.512,00
8	ESF	More developed	Promoting sustainable and quality employment and supporting labour mobility	17.437.643,00	4.359.411,00	21.797.054,00
9	ESF	More developed	Promoting social inclusion, combating poverty and any discrimination	211.921.340,00	52.980.335,00	264.901.675,00
10	ERDF	More developed	Promoting social inclusion, combating poverty and any discrimination	53.235.286,00	13.308.822,00	66.544.108,00
11	ERDF	More developed	Investing in education, training and vocational training for skills and lifelong learning	53.235.286,00	13.308.822,00	66.544.108,00
Total				895.188.787,00	223.797.199,00	1.118.985.986,00

- Πρόγραμμα ΕΠΑΝΕΚ
- Το ΕΠΑΝΕΚ δομείται στους παρακάτω βασικούς 'Αξονες Προτεραιότητας:
- *«Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες» συνολικού προϋπολογισμού 2.367,8 εκ. ευρώ*
- *«Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις» συνολικού προϋπολογισμού 849,9 εκ. ευρώ*
- *«Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας» συνολικού προϋπολογισμού 1.360,9 εκ. ευρώ*
- *«Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ συνολικού προϋπολογισμού 70,5 εκ. ευρώ*
- *«Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ» συνολικού προϋπολογισμού 16 εκ. ευρώ*

Βιβλιογραφία

- ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, Τελική Έκθεση: Δεκέμβριος 2013-Μάρτιος 2014, ΕΛΙΑΜΕΠ
- European Union Cohesion Policy post 2014: more (place based and conditional) growth- less redistribution and cohesion, Avdikos, V. & Chardas An. (forthcoming in Territory, Politics, Governance)
- Η νέα Πολιτική Οικονομικής, Κοινωνικής και Εδαφικής Συνοχής 2014-2020: Μια πρώτη ανάλυση και κριτική, Κουρτέσης, Α & Αυδίκος, Β., Γεωγραφίες, 21 (2013)